

Az OEE 153. Vándorgyűlése

Összefogás és cselekvés a magyar erdőkért

Ünnepi Közgyűlés a Zánkai Sport- és Rendezvényközpont színháztermében

Az Országos Erdészeti Egyesület a 153. Vándorgyűlését idén a Balaton északi partján fekvő Zánkán mint központi helyszínen rendezte meg, a Bakonyerdő Zrt. állami erdőgazdálkodással mint házigazdával közösen. Június 15-én, a Vándorgyűlés első napján a hagyományos Ünnepi Közgyűlés megtartásával indult a Kárpát-medencei magyar erdészek éves szakmai és közösségi találkozásának kétnapos programja. Ezt június 16-án a Bakonyerdő Zrt. komplex erdőkezelésének és a bakonyi, Balaton-felvidéki tájak kulturális, történelmi, néprajzi értékeinek bemutatását szolgáló terepi programok követték.

A közgyűlés kezdetekor, a hagyományoknak megfelelően az Egyesület hivatalos zászlajának, az OEE vándorgyűlések vándorzászlajának és a MEVME zászlójának ünnepi bevonulására került sor, majd a jelenlévők közösen elénekelték a magyar Himnuszot.

Ezt követően **Elmer Tamás az OEE főtitkára** az alábbi szavakkal köszöntötte a megjelenteket: „*Idén több mint 800-an gyűltünk össze, batáron innen és túlról egyaránt szép számmal. Hagyományosan összegyűltünk, hogy együtt éljük meg a szakmai és egyben baráti összetartozásunknak erejét, amely az egész Kárpát-medencére kiterjed. Minden adott, hogy gyarapodjunk szakmailag és lelkiileg egyaránt. Isten hozott mindenkit!*”

Külön köszöntötte az Ünnepi Közgyűlés díszvendégeit: *dr. Csányi Sándort*, a Soproni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnökét, *Zambó Péter* államtitkárt (AM), *Győrffy Balázst*, a

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökét, *dr. Kozma Ákost*, az Alapvető Jogok Biztosát. Rajtuk kívül a rendezvény házigazdáiént *Kiss Lászlót*, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét és *Varga Lászlót*, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatóját.

A meghívott vendégek között üdvözlte továbbá: *prof. dr. Fábrián Attilát*, a Soproni Egyetem rektorát, *Jámbor Lászlót*, az Országos Magyar Vadászkamara elnökét, *Mocz Andrást*, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének elnökét, *Sáringner-Kenyeres Tamást*, a Bakonyerdő Zrt. felügyelőbizottságának elnökét, *dr. Seregi Jánost*, a Magyar Természetjáró Szövetség alelnökét, *Szári Zsoltot*, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatóját, *Filep*

Miklóst, Zánka polgármesterét, Kókai Rolandot, a Vajdaság Erdői Közvállalat igazgatóját és prof. dr. Náblík Andrást, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem dékánját.

Köszöntötte az Egyesület tagságát, az Elnökség tagjait, az állami erdőgazdaságok vezérigazgatóit, a Soproni és Sepsiszentgyörgyi Egyetem hallgatóit, valamint határon túli tagtársakat, a felvidéki, erdélyi, vajdasági és horvátországi kollégákat. Emellett kiemelten Ágij Lászlót, Egyesületünk Kárpátaljai Helyi Csoportjának elnökét, akinek felidézte az idei Vándorgyűlés alkalmával is aktuális, tavaly a gödöllői vándorgyűlésen elhangzott felszólalásának alapgondolatait: „Tudjuk, hogy van kire támaszkodni, hiszen egy gyökérből fakadunk, egy az anyaország. Higgyék el, a legnagyobb problémáink rögtön eltörpülnek egy háború alatt. Átértékelődnek az értékek, a hétköznapi gondok elfoszlanak. De fel is értékelődnek dolgok, viszonyok, kapcsolatok. Nincs olyan kár, ami hásszal nem jár!”

A főtítkári felvezető után **Varga László, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója** mint a Vándorgyűlés házigazdája üdvözölte a megjelenteket.

„Tisztelt Országgyűlési Biztos Úr, Államtitkár Urak, Elnök Urak! Meghívott vendégeink, kedves kollégák!

A Bakonyerdő Zrt. nevében őszinte tisztelettel és barátsággal köszöntök mindenkit az Országos Erdészeti Egyesület 153. Vándorgyűlésén. Örömmel tölt el minket, hogy térségünk nem először adhat otthont a szakma számára oly fontos rendezvénynek.

Az 1976-os és a 2006-os Vándorgyűléseken Veszprém vármegye két erdőgazdasága a szakmai irányító és hatósági szervezetekkel kiegészülve fogalmazta meg a kor erdészeti kihívásaira adandó válaszokat, és hangsúlyozta a szakmai egység jelentőségét, a fenntarthatóság elveinek szilárd képviselését és az ezt szolgáló, szakmán belüli és szakterületek fölött átívelő összefogás jelentőségét.

Az alapelvek mit sem változtak az idők során, sőt még erősödtek is, éppen a kihívások folyamatos változása eredményeként. A fenntarthatóság, az erdőgazdálkodás tartá-

nyabb feladat elé. Köszönet illeti mindazokat, akik ennek végrehajtásában részt vesznek, kiemelten az adminisztratív és terepi erdészeti munkatársainkat, vállalkozóinkat!

Ez azonban csak egy kihívás, egy a sok feladat közül. Az Egyesület Vándorgyűléseinek éppen abban áll a jelentősége, hogy a házigazda teret biztosíthat az eszmecserének, és gondolatébresztőként bemutathatja saját elképzeléseit, megoldásait. Ez a szándék vezérel minket is, és szeretnénk megragadni ezt a nagyszerű alkalmat, hogy saját szemszögünkbe mutathassuk be erdő- és vadgazdálkodási, ökoturisztikai, valamint faipari tevékenységünket.

A program összeállítása során annak a szinte lehetetlen elvárásnak kívántunk megfelelni, hogy mondjunk újat, és ne hagyjunk ki semmi fontosat. Ez látszólag egyszerű, de ha jobban belegondolunk, akkor nagy esély van arra, hogy a „fontosak” listája, bármily hosszúvá nyúlhat, a végén mégsem lesz teljes.

Legfőképpen azt szeretnénk bemutatni, hogy miként gondolkozunk és dolgozunk azért, hogy az erdei ökoszisztémákat minél teljesebb módon megőrizzük, a megújított erdők természetességét növeljük, a természetközeli erdőgazdálkodást minél teljesebb körben biztosítsuk úgy, hogy közben a vállalkozások és a lakosság faanyag iránti igényeit megfelelő minőségű faanyaggal kielégíthessük. Erre sarkallnak minket a biodiverzitás megőrzési és klímacélok, de ezt követeli meg az egészséges gazdaság és egészséges társadalom iránti elkötelezettség és felelősség is, hiszen mi az erdővel, de végső soron az emberért dolgozunk.

Tisztelt Vándorgyűlés! A Bakonyerdő működési területe a Keszthelyi-hegységtől a Balaton-felvidékig, a Magas-Bakony és a Pápa - Devecseri síkság át a Kisalföldig három vármegyét érint. A természeti adottságok rendkívül változatosak, számos, egymástól jelentősen különböző erdőgazdasági táj található itt. A Bakonyban és a Balaton-felvidéken az utóbbi években jelentősen megnövekedett az erdők látogatottsága, az erdőgazdálkodás egyre nyitottabbá vált, az emberek „erdőt féltő magatartását” itt tapasztaljuk a leginkább. Magas színvonalon gazdálkodva jelentős lépéseket tettünk a természetközeli erdőgazdálkodás terén, hogy a klímaváltozás hatásaként egyre gyakoribban előforduló természeti katasztrófák – szélöntések, fenyő és lombos fafajok száradása, károsítók korábban nem látott mértékű elszaporodása – mellett is szakszerűen, természetközeli módon kezeljük a ránk bízott erdővagyonot és vadállományt.

Folyamatosan keressük és alkalmazzuk a költségtakarékosabb, a természettel minél teljesebb összhangban levő erdőfelújítási és erdőnevelési módszereket.

Varga László, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója

mossága ugyanúgy gondolkodásunk és cselekedeteink sarokköve, mint elődeinknek volt, de egyre szélesebben és átfogóbban tudjuk értelmezni és irányításként használni a komplexebbé váló világ problémáinak megoldásában.

Hadd utaljak itt a szomszédunkban zajló tragikus háború és a nyomában fellépő gazdasági folyamatok hatásaira, különösen az energiabiztonság fenntartásában ránk háruló feladatokra. Ez minden erdészt érint, de a hatósági áras tűzifa program érthető okokból most az állami erdőgazdaságokat állítja

A Bakonyerdő Zrt. azonban a klasszikus erdőgazdálkodási tevékenység mellett jelentős faipari tevékenységet is folytat – ebben markánsan különbözik sok más erdőgazdaságtól. Ez egyszerre lehetőség és felelősség is, hiszen magasabb hozzáadott értékű termékeket tudunk előállítani, egyúttal számtalan üzleti kapcsolaton keresztül mélyebben beágyazódunk a térség, sőt a térségen túli területek gazdasági életébe is, idejében megismerve a piaci folyamatok alakulását. A kiegyensúlyozott gazdálkodásunk során mindig ügyeltünk likviditásunk megőrzésére, így elmondhatom, hogy erdőgazdaságunk megbízható partnere a velünk kapcsolatba kerülő vállalkozásoknak.

Fontosnak tartjuk, hogy olyan újításokat vezessünk be gazdálkodásunk terén, amellyel az erdész-vadász kollégáknak több ideje marad a szakmai munkára. Ilyen az erdőgazdálkodás digitalizálása, az ESZR és az ETA fejlesztések. A termelési folyamatokat mérhetővé kell tenni, a mért adatokat elemezni kell, hogy a termelési tevékenység során a szükséges beavatkozásokat megfelelő időben tehesük meg. Adatvezérelt termelési tevékenységet, adatelemzésen alapuló döntéshozatali és vállalatvezetési szemléletet alakítottunk ki. A termelési tevékenység, a fapiaci folyamatok, a versenyképes működés kikényszeríti a korszerű, digitális fejlesztéseket. De ide sorolhatjuk a közjóléti beruházásokat, amelyek biztosítják a nyugat-európai színvonalú erdőjárás és ökoturizmus lehetőségét. A fejlesztéseink során látogatószám-lókkal mérjük kiemelt turisztikai attrakcióink látogatottságát. Ma már annyi ember mozog a területeinken, hogy valós időben kell reagálni a turisztikai igényekre, napi szinten kell beavatkozni, biztosítani a látogatók megelégedettségét, esetleg elhárítani az élet- és balesetveszélyes helyzeteket.

Sajnálatos módon megérkezett az erdőgazdálkodás számára legnagyobb kihívás, a klímaváltozás, amely már nem csak a jövő, hanem a jelen szakmai munkájának lépéseit is

meghatározza. Erdészként nem kétséges, hogy mit kell tennünk: az elődeinktől kapott szakmai tudást a 21. század tudományos és technológiai fejlesztéseivel megerősítve, fenntartható és gyarapodó erdők kialakításán kell dolgoznunk. Olyan erdőkén, amelyek valóban, szó szerint örökerdők lehetnek, mert képesek ellenállni a klímaváltozás negatív hatásainak. Tudjuk, növelni kell az erdőterületet és annak ökoszisztéma-szolgáltatásait; helyre kell állítani és erősíteni az erdők ellenálló képességét és termelési potenciálját. Fenntartható módon kell használni azt, és ehhez zöld terméklán-cokat kell kialakítani. Mivel ezek egyike sem valósul meg spontán módon, azonnali cselekvésre van szükség, melynek eredményei közép- és hosszú távon lesznek érzékelhetőek.

Tudatosítanunk kell, hogy a fatermékek használata és a természet szeretete, a klímavédelem nincsenek ellentmondásban, éppen ellenkezőleg: szeretjük az erdőt, ezért szeretünk onnan származó, megújuló termékként, jelentős széndioxid-megkötő kapacitással rendelkező fa nyersanyagból készült termékeket vásárolni és használni.

A jövedelmezőség mértéke azonban a piac változásaitól, a társadalmi igényektől nagyban függ. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy az alapanyag- és nyersanyagtermelő országok, nemzetek, vállalatok könnyen kiszolgáltatott helyzetbe kerülhetnek, elég, ha pl. a fosszilis energiahordozók napjainkban oly hektikusan hullámzó áaira gondolunk.

A Bakonyerdő ezért a kiszolgáltatottság csökkentése érdekében a fenntartható módon végzett erdőgazdálkodási tevékenységekéből származó faanyag jelentős részét nem alapanyagként értékesíti, hanem komoly hozzáadott értéket előállítva, fűrészárúként feldolgozza azt. Fejlett faipari tevékenységünknek köszönhetően az állami erdőgazdaságok közül a legnagyobb árbevétellel rendelkezünk.

A környezeti nevelés legfontosabb feladatai az ismeretszerzés, készségalkotás és képességfejlesztés, tudatformálás

és értékközvetítés, melynek egyik fontos színtere az erdei iskola hálózatunk.

Nem hagyhatom említés nélkül napjaink egyik, a társadalom szélesebb rétegeit is foglalkoztató, szerintem látszólagos, vagy ha úgy tetszik, mesterséges problémáját, nevezetesen az erdőgazdálkodás és a természetvédelem céljai és érdekei között feszülő ellentétet. Ennek egyértelmű cáfolata az erdeink érdekében folytatott vitamentes munkakapcsolat a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal és a természetvédelmi hatóságokkal. Ez nem mindig vitamentes, de többnyire konszenzusra törekvő együttműködés. Elődeink munkájának gyümölcseit jogos büszkeséggel védjük együtt, de ez nem jelenti azt, hogy magas szakmai színvonalon és az erdő érdekeit figyelembe vevő módon végzett ökológiai és ökonómiai szemléletű gazdálkodásunkról le kellene mondanunk! Tudjuk, hogy a legfőbb parancs a természet szava, ezt minden körülmények között követnünk kell, és ennek útját a természetvédelemben dolgozó kollégákkal együtt tudjuk hatékonyan keresni. Ezért is köszöntöm most tisztelettel Őket is résztvevőink között, mert eredményeinknek és sikereinknek mind részesei.

Ezek alapján a sokat emlegetett nonprofit gazdálkodás sem jelenthet teljesen más alapokon nyugvó tevékenységet. Azonban ebbe már nehezen illeszthető bele a szigorúan piaci körülmények között gazdaságosan működtetendő másodlagos faiparunk, pl. a készparkettát gyártó BEFAG Parkett Kft. vállalkozása. Az esetleges átalakításkor erre is gondolni kell.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A programok kialakításakor, az volt a célunk, hogy betekintést nyújtsunk az ország egyik leglátogatottabb vidékének, a bakonyi és Balaton-felvidéki erdőknek a kezelési módszereibe. Bízunk benne, hogy a szakmai bemutatásokon megismerkedhetnek a térség természeti és kultúrtörténeti értékeivel, a természeti értékeket is óvó erdőgazdálkodás célkitűzéseivel. A résztvevők a múlt felidézésével együtt láthatják a Bakonyerdő Zrt. gazdálkodásának, térségi szerepvállalásának eredményeit, aktuális feladatait és várható kihívásait.

A bölcs észrevehetően: tudásával nem hivalkodik, csak érezzük jelenlétét, szerény, akár egy vízcsepp, méltósága senkit sem bánt, ha belépsz rajta, kitárul előtted a varázslatos természet világa. A vízcseppben egy egész univerzumot láthatunk. És még valamit, amit a társadalom elvár tőlünk: az átláthatóságot.

Programjainkon túl, jó hangulatú tartalmas baráti beszélgetéseket kívánok, szívből gratulálok a szakmai elismerés-

ben részesülő kollégáinknak, vigyék jó hírért a Bakonyerdő Zrt.-nek! *Jó szerencsét! Üdv az Erdésznek! Pénzt a faiparosnak!*"

A vezérigazgatói köszöntő után **Kiss László, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke** tartotta meg ünnepi beszédét.

„Tisztelt Államtitkár Urak, Elnök Urak, Rektor Úr! Tisztelt Tagtársak, Kedves Vendégek, Hölgyeim és Uraim! Nagy tisztelettel köszöntöm a 153. Vándorgyűlésünk valamennyi résztvevőjét! Köszöntöm nyugdíjas, aktív és diák tagtársainkat, határon túlról érkezettek, valamint kedves Vendégeinket! Üdvözlöm a Bakonyerdő munkatársait!

Legutóbb 17 éve, a térség ágazati szereplőit összefogva rendeztek feledhetetlen vándorgyűlést. Meghatározó és elismert erdőgazdaságnál járunk, a legváltozatosabb erdőtípus gondozó bakonyi erdészek küldetését, teljesítményét részletesen bemutatta a Lapunkban megjelent interjú. Nem kétséges: ezt fogják megerősíteni a holnapi programok tapasztalatai is.

A tisztújítás óta először van lehetőség a vándorgyűlés résztvevői előtt, megválasztott tisztségviselőink képviselőiben is köszönnöm a megtisztelő bizalmat, hogy a programunkat közösen folytathatjuk!

Kiss László, az Országos Erdészeti Egyesület 2022-ben újra megválasztott elnöke

A szakmánk feladata kezdetektől fogva a társadalom erdővel szemben támasztott igényeinek szolgálata. Jelenkorban egyszerre kell lépést tartanunk a társadalmi igények és a környezeti tényezők felgyorsult változásával.

Feladatunk az erdő – mint ökológiai rendszer és természeti erőforrás – gazdagítása, a természet megóvása, a közösség távlatos szolgálata. Ezt tükrözi a stratégiánk, erről szól munkálkodásunk.

Ezt kívánja segíteni partnerségünk az állami erdők egységes vagyongazdálkodását, a magánerdők működőképességének javítását, a hatósági szervezetek hatékonyságának növelését, oktatásunk és kutatásunk ügyeinek nemzetközi szintű fejlesztését, problémáink és eredményeink megismertetését, szakembereink megbecsülését szolgáló törekvésekben.

Mi, erdészek szolgáltatók vagyunk, az ökoszisztéma értékeit tartjuk fenn, és tesszük az erdő materiális és immateriális szolgáltatásait mindenki számára hozzáférhetővé.

Közben érzékeljük, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatások egyre több pénzt igényelnek.

Tudjuk: csak olyan megoldások életképesek, melyek az erdőt és a társadalmat összhangban képviselik. Tudjuk, hogy

a klímacélok és a közcélok nem érhetők el komplex szemléletű erdőgazdálkodás nélkül!

Ezért szakismereteinket, eszköztárunkat fejlesztenünk kell – kiegészítve a társ tudományágak ismeretanyagával. A működésünk fókuszába állított szaktudás gyarapítására határozott lépéseket tettünk. A Szerkesztőbizottság mellett megalakított Szakmai Munkacsoport folyamatosan segíti a programunk végigvitelét.

Kiemelt a szakosztályok működésének motiválása, valamint kapcsolatuk megerősítése a Soproni Egyetem tanszékeivel.

Törekvéseink másik eredménye a Szaktudás Füzetek sorozatának elindítása. Az első füzetet „Habitat-fák és boltfa az erdőben” címmel, a gödöllői Vándorgyűlésen vehettük kézbe. Második kiadványunk az „Erdők a világban, Európában és Magyarországon”, mely Lapunk alapításának 160. évfordulójára jelent meg. Erre a jubileumra az Alkotmány utcai Székházban, ünnepi konferenciával emlékeztünk. Itt adtuk át a fiatal szerzőknek kiírt szakcikk pályázat díjait is.

Sorozatunk harmadik „Erdő és Víz – Erdészeti vízgazdálkodás” című füzetének megjelenését a jelen Vándorgyűlésre időzítettük. Szabadon letölthető a honlapunkról, tagjaink nyomtatásban, az Erdészeti Lapok júniusi számával együtt fogják megkapni.

Néhány szóban, a szervezetünk működéséről. Közel 3800 fős tagságunk, 38 Helyi Csoport és 22 szakosztály szervezésében, száznál több tartalmas szakmai rendezvény megtartásával gyarapította szakismeretét.

Külhoni tagjaink aránya közelíti a tíz százalékot, az Alma Materrel szorosabb partnerségünk pedig, remélem, a hallgatóság aktivitását is előmozdítja.

Élő a kapcsolatunk a Hallgatói Helyi Csoporttal, a Herman Ottó Szakkollégiummal és a hagyományörző ifjúsági szervezetekkel.

Az elmúlt év közhasznúsági beszámolóját, valamint az idei terveinket Ellenőrző Bizottságunk átvizsgálta. Küldöttgyűlésünk elfogadta. Eredményes működésünkről számot adtunk fórumainkon, valamint az Erdészeti Lapokban is.

Költségvetésünk főbb tételeit fontos ágazati programok delegált feladatai adják. Közülük a legjelentősebb az évente hatezer diákot és ezerhatszáz kiképzett pedagógust meg-

mozgató Erdei Vándortábor Program, valamint a másfélezer önkormányzatot érintő, Településfásítási és VárosFa Programok.

Az Év erdésze verseny szervezésével hangsúlyozzuk a középfokú szakismeretek fontosságát.

A jövő letéteményesei számára, hagyományos eszközünk a Kárpát-medencei középiskolásoknak szervezett „Fedezd fel az örökséget!” erdőismereti vetélkedő, valamint az angol nyelvű YPEF tanulmányi verseny magyar fordulója.

„Hátizsákban az erdő!” kezdeményezésünkkel egy korábban nem ismert lehetőséget kínálhattunk a gyerekekkel kiránduló pedagógusoknak.

A Covid-időszak kihagyásai után, az Erdésznek Országos Találkozóját is megrendezhettük – az Egererdővel együttműködésben.

Közreműködünk az Országos Erdő Tanács, a Fenntartható Fejlesztési Tanács, a Vidékfejlesztési Program Monitoring Bizottság munkájában is.

Az alakuló jogi környezetben segíti az eligazodásunkat a Lex Silvarum – Jogászok az Erdőkért Egyesülettel elindított kapcsolatunk.

Alapítványaink működése rendezett, támogató tevékenységük egyre sokrétűbb. Az Erdészcsillag Alapítvánnyal összefogtuk a Kárpátaljai Helyi Csoportunk számára célzott

magyarországi támogatásokat, melyeket többször, személyesen juttattunk el a beregszászi kollégáknak.

A magyar erdészek felajánlásaiból 20 ezer euróval támogattuk Selmecebánya önkormányzatát, a tragikus tűzvész helyreállítási munkáiban.

Fejlesztjük a kapcsolatot a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel. A sepsiszentgyörgyi magyar nyelvű erdőmérnökképzés érdekében oktatói ösztöndíjprogramot indítottunk, és hallgatóknak szóló, magyarországi gyakorlati programot is kezdeményeztünk.

A Wagner Károly Alapítvány támogatásával könyvtárunk állományának digitalizálása is eredményesen folytatódik.

Egyesületünk számára elengedhetetlen, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk az Európai Unió szakmánkat is befolyásoló lépéseire.

Az uniós Erdőstratégia, a Biodiverzitás Stratégia és a Zöld Megállapodás folyamatai alapvetően fogják meghatározni a

szakmai hétköznapjainkat. Az Uniónak nincs közös erdészeti politikája, az alapszerződésekben nincs erre kötelezettség. Ugyanakkor a Zöld Megállapodásban, szakpolitikák sora érinti az erdőgazdálkodást.

A Biodiverzitás Stratégia és az Erdőstratégia elfogadása óta sorban készítik elő a gazdálkodásunkat jelentősen befolyásoló jogszabályokat.

Az EU 2050-re vállalta a klímasemleges gazdaság megvalósítását – egyben az évtized végéig 55%-ra emelte a 2030-as kibocsátáscsökkenési célértéket. Ennek egyik következménye, hogy az erdészeti szektort is bevonja a kibocsátáscsökkentés keretrendszerébe.

A várható rendelet EU és nemzeti szinten állapít meg szénmegkötési célértékeket 2030-ra, ami Magyarország esetében 5,7 millió tonna széndioxid egyenérték évente.

Nem kétséges, hogy e cél teljesítése meghatározóan az erdészeti szektorra hárul, és beépül a hazai ágazati stratégiába.

Megkezdődött a Biodiverzitás Stratégiában meghatározott *védett területek* kijelölése, mely szerint el kell érni, hogy az unió teljes területén a védett területek aránya elérje a 30%-ot, *a szigorúan védett területek aránya pedig a 10%-ot – utóbbin erdőgazdálkodásra nem lesz lehetőség!*

Szigorodnak a faanyag nyomon követésének és a fa energetikai célú felhasználásának feltételei. Megújul az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó szabályozás.

Nagy hatású lehet a természet-helyreállítási rendelet, az erdészeti monitoringot szabályozó rendelet is.

Felteszem, hogy az újabb korlátozások mellett, az uniós üzenetek *lehetőségeket* is ajánlanak az ágazat fejlesztésére.

A keretszabályok megismerésén és megértésén túl, már a megelőző egyeztetések során hallatni kell a hangunkat a nemzetközi szakmai fórumokban, a magánerdő és az állami erdőgazdaságok érdekképviselőiben.

Fontos feladatunknak tekintem, hogy a részletes szabályok megalkotásában, véleményezésében Egyesületünk aktív szerepet vállaljon, hiszen a megnyíló lehetőségek kiaknázása jelentős hatást gyakorolhat ágazatunk jövőjére.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Végezetül elismerésemet fejezem ki aktív tagjaink, tisztségviselőink, valamint a Titkárság alkalmazottainak példás munkájáért. Köszönet illeti partnereinket, és az ágazat vezetőiként szolgáló erdészeket támogatásukért.

Alapítványaink nevében, köszönöm minden egyéni és intézményi támogatónk önzetlenségét, ügyeinkben pedig az Agrárminisztérium és az AÖFK partnerségét!

A kitüntetetteknek, köztük az állami kitüntetést kapott tagtársainknak, valamint az Erdészverseny helyezetteinek is, megbecsüléssel gratulálok!

A Szaktudás Füzetek új előszavában *Bethlen Gábor* erdélyi fejedelmet idéztük. Négy évszázados intelme azóta is aktuális: *„Nem lehet mindig megenni, amit kell – de mindig meg kell tenni, amit lehet!”*

Kérem, hogy rendezvényünk jelmondatának szellemében: *Az összefogás erejével cselekedjünk az erdeinkért!*

Kívánok Önöknek tartalmas programot, kellemes baráti találkozót, sikereket és jó egészséget! *Jó szerencsét! Üdv az Erdészeknek!”*

Az Ünnepi Közgyűlés során, az OEE elnökének ünnepi szavait követően, személyes hangvételű köszöntőbeszédet tartott **dr. Csányi Sándor, a Soproni Egyetemért Alapítvány Kuratóriumának elnöke**, aki többek között méltatta

Dr. Csányi Sándor, a Soproni Egyetemért Alapítvány Kuratóriumának elnöke

az erdőért áldozatos munkát végző magyar erdészek szakmai tevékenységét, és kinyilvánította, hogy szívügyének tekintik az ágazat teljes egészének fejlesztését.

Az erdész szakma és egyben a magyar erdők érdekképviselőjének legmeghatározóbb kormányzati szervezeti egysége az **Agrárminisztérium**. Ezen belül is kiemelten fontos szerepet tölt be immáron öt éve az **Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkárság**. Egyesületünk korábbi elnöke, **Zambó Péter államtitkár** a következőket mondta el ünnepi beszédében.

„Tisztelt Elnök Urak, Vezérigazgató Úr, Tisztelt Közgyűlés! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindig öröm és megtiszteltetés számomra, ha részt vehetek az Országos Erdészeti Egyesület közösségének bármelyik rendezvényén. Különösen igaz ez a vándorgyűlésekre, amelyek az erdészeti ágazatban nemcsak a találkozás örömét jelentik, hanem szakmai iránymutatást is adnak a következő időszak munkájához.

Személyesen ezer szállal kötődöm az egyesülethez, fontosnak tartok minden itt kialakult ismeretséget, szakmai kapcsolatot, sőt, merem mondani: barátságot. Most mégsem ezt a személyes gondolatsort folytatom, hanem mint az erdészeti ágazatért felelős Agrárminisztérium képviselője szeretnék szólni Önökhöz.

Elsősorban, ahogy ezt korábban már írásban is megtettem, a legteljesebb szakmai nyilvánosság előtt gratulálok az Országos Erdészeti Egyesület megválasztott tisztségviselőinek, elnökségének. Ezúton is köszönöm az egész társadalom érdekében végzett munkájukat. Az egyesület az Agrárminisztérium fontos stratégiai partnere, tevékenysége jelentősen támogatja a kormányzat erdővel kapcsolatos törekvéseit. Ebben a munkában pedig azok a tisztségviselők

vállalják a legtöbbet, akik szabadidejüket, energiájukat nem kímélve tartják a kapcsolatot a tagokkal, szervezik a programokat, és részt vesznek a szakmai munkában.

Zambó Péter, az Agrárminisztérium erdőkért és földügyekért felelős államtitkára

1976-ban is ebben a térségben, Balatonfüreden zajlott a vándorgyűlés, amelyen az akkori elnök, Madas András a szakmai egység kialakításának, megtartásának fontosságát hangsúlyozta. Úgy gondolom, és úgy is érzekelem, hogy a mai egyesületi életben kézzel fogható, kívülről is látható ez az egység. Higgyük el, nagy erő ez, amelyet felelősségünk a magyar erdők jövője érdekében felhasználnunk. Sok sikert kívánok ehhez a munkához a következő időszakra!

Tisztelt Kollégák! Ha végigtekintünk az elmúlt éven, azt látjuk, hogy sok nehézség van az ágazatunk mögött. Ha pedig előretekintünk a belátható jövőbe, ugyancsak sok kérdéssel, megoldandó feladattal szembesülünk. Tavaly, a Pílisi Parkerdönél tartott vándorgyűlésen megfogalmazódott a szakmai megújulás szándéka és szükségessége. A szakmai programokon láthattuk az erdészek törekvését, hogy új szerepet vállalva a jövő alakításának kulcsszereplői lehessenek.

A következőkben szeretném kiemelni azt az öt legnagyobb kihívást, amely megítélésem szerint az erdőgazdálkodás előtt áll a következő időszakban, és egyben áttekinteni, hogy mire építhetünk, milyen alapokat raktunk le az elmúlt években a megfelelő szakmai válaszok megalkotásához.

Az erdőgazdálkodás *közvetlen társadalmi javakat szolgáló ágazat*. Tevékenységét alapvetően meghatározzák a társadalmi igények. *Az ágazat előtt álló egyik legnagyobb kihívás ezeknek a külső elvárásoknak a gyors változása.* Sőt, a sokszor egymásnak ellentmondó igények egyidejű megjelenése. A közelmúlt legszembetűnőbb példája erre, hogy miközben a lakosság döntő többsége az energiabiztonság érdekében a folyamatos tűzifaellátást igényli, mások az erdők elpusztítását vizionálják, a gazdálkodás leállítását követelik.

Az erdőgazdálkodás az ökoszisztéma-szolgáltatások rendszerét megértve, abban gondolkodva tud választ adni erre a kihívásra. Nem kizárólag faanyagot, de nem is csak biológiai sokféleséget vagy kikapcsolódási lehetőséget szolgáltatunk, hanem mindezt egyszerűen.

Olyan élő rendszerrel dolgozunk, amelyben az egyik elem sérülése maga után vonja a többi szereplő károsodását, és így a haszonvétel lehetőségének elmaradását is. Nem lehet az ökológiai szempontok figyelmen kívül hagyásával gazdálkodni, de nincs természeti és kulturális értékmegőrzés sem a tudatos kezelési tevékenység nélkül, mint ahogy nincs

turisztikai hasznosíthatóság, ha hagyjuk pusztulásnak indulni érdeinket.

Fentiek értelmében a magyar kormány *az erdők fenntarthatóságra alapozott használata* mellett elkötelezett. A fenntarthatósághoz hozzátartozik a gazdasági megtérülés figyelembevétele is. Ezen a területen fontos, hogy egységben gondolkodjunk az erdő alapú gazdaság minden szereplőjével.

Különösen a faiparra kell koncentrálnunk, amely jelentős fejlesztéseket igényel, hogy minél több hazai alapanyag felhasználásával tudjon környezetbarát termékeket előállítani az építőipar, a bútoripar vagy éppen a vegyipar számára.

Az új kormányzati struktúrában *az Agrárminisztérium felel az elsődleges faiparért*, melynek fejlesztésére stratégiai javaslatokat készítünk. Együttműködünk a társmisztériumokkal, különösen az Építési és Közlekedési, valamint a Gazdaságfejlesztési Minisztériummal annak érdekében, hogy minél több hazai fejlesztés szolgálja a faanyag-felhasználás volumenének és színvonalának növekedését.

A második nagy kibívás a klímaváltozás kezelése. Azt hiszem, ebben a körben nem kell példákat sorolnom a tárgyban megjelenő kérdések sokaságára. Az elmúlt években nagy lépést tettünk abba az irányba, hogy az erdőgazdálkodást úgy pozícionáljuk, *mint a klímaváltozás folyamatának mérséklésében kulcsszerepet játszó ágazatot.*

Az ország klímavédelmi célkitűzései nem valósulnának meg az erdőterület növelése és a meglévő erdők tudatos kezelése nélkül. Az Országfásítási Programmal megfordítottuk a negatív erdőtelepítési trendet, a településfásítás során pedig a rendszerváltozás óta a legnagyobb belterületi zöldítési programot indítottuk el. Nagy figyelmet szenteltünk a nem erdőként nyilvántartott, de erdei fajokkal borított területeknek. Az Újszülőttek erdeje program megvalósításán keresztül az erdészeti ágazat is részese a szén-dioxid-kvóta bevételekből, amelyeket az erdőtelepítések mellett kutatási tevékenységre, illetve szemléletformáló erdei iskola programokra fordítunk.

A Soproni Egyetemen, az Erdészeti Tudományos Intézet vezetésével egy 2 milliárd forintos költségvetésű program foglalkozik az erdők ezirányú szerepének gyakorlati hasznosíthatóságával. Szintén itt említem a *városi erdőgazdálkodással* kapcsolatos előrelépést, különösen a főváros térségében, ahol az erdőterület jelenti a nagyvárosi lakosság életminőségét biztosító zöldterületek mintegy kétharmadát. A felsorolt példák közül is jól látszik, hogy az erdőgazdálkodás ágazati szinten rendelkezik átfogó programokkal és válaszokkal a klímaváltozás hatásainak lassítására és az erdők alkalmazkodásának megsegítésére.

Harmadik fontos kibívásként a magán-erdőgazdálkodás megerősítése és fejlesztése áll előttünk. Az erdőterület közel felét jelentő magán- és közösségi erdők kezelése nemzeti érdek. *Az Agrárminisztérium a korábbi és a jelenlegi kormányzati ciklusban is mindent megtesz a gazdálkodók támogatása érdekében.*

A Vidékfejlesztési Program forrásait maradéktalanul felhasználtuk, ami elsősorban a magánterületeken megvalósuló erdőtelepítéseknek köszönhető. A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervében pedig minden korábnál több, a VP-hez képest háromszoros forrás áll az ágazat rendelkezésére. *Öt év alatt összesen 310 milliárd forintot fordíthatunk közvetlenül arra, hogy több erdőnk és jobb érdeink legyenek, amelyeket versenyképes vállalkozások kezelnek.* A legtöbb forrást továbbra is a magánerdők számára biztosítjuk. Az átmeneti időszakban is elérhető a NATURA 2000 kompenzációs támo-

gatás, amelyből több milliárd forinthez jutnak a gazdálkodók. A további konkrét pályázati kiírások az év második felében várhatóak.

Az erdészet előtt álló negyedik stratégiai kihívásként *a modern szakmai tudás megszerzését és folyamatos fejlesztését emelem ki.* Az erdésztechnikusoknak és erdőmérnököknek komplex, ökológiai, gazdasági, műszaki alapokat egyaránt tartalmazó, 21. századi színvonalú tudásra van szükségük ahhoz, hogy az erdei ökoszisztéma minden elemét figyelembe vevő módon kezelhessék erdeinket. *Fel kell zárkoznunk a digitalizáció területén, és szorosabbra kell vonni az oktatás és a szakmai gyakorlat közötti kapcsolatot.* Ezen a területen is fontos alapokat fektettünk le.

Hosszú távon biztosítottak a Soproni Egyetem és annak szervezetén belül az Erdészeti Tudományos Intézet működéséhez szükséges források. Az agráriumon belül elsőként létrehoztuk *az Erdészeti Tudásközpontot*, amely a közép- és felsőfokú szakképzés, valamint a gazdálkodók közötti kapcsolat szervezését emeli a korábbinál magasabb szintre. Működik, és egyre átfogóbb képzési palettát kínál a *jogosult erdészeti szakszemélyzet továbbképzési rendszere.*

Az elmúlt években tehát létrejöttek azok a szervezeti alapok, amelyek lehetőséget adnak arra, *hogy az erdész és az erdőmérnök legyen az erdőkkel kapcsolatos ismeretek letéteményese.* Élünk ezzel a lehetőséggel, ne sajnáljunk semmilyen forrást és energiát, amelyet a jelen és a jövő szakembereinek képzésére fordítunk!

zést megtervezni és végrehajtani, hogy az a legteljesebb társadalmi nyilvánosság előtt zajlik. A szavaknak és a tetteknek össze kell érniük. Az erdő alapú gazdaság minden szereplőjével összefogva sokkal több energiát és forrást kell fordítanunk a pozitív ágazati megítélés kialakítására, hogy nyilvánvaló legyen: *az erdész szakma nem egy múltból itt maradt, már meghaladott szakterület, hanem rendelkezik az erdők 21. századi igények szerinti kezelésének képességével.*

Tisztelt Közgyűlés! Az Országos Erdészeti Egyesület pótolhatatlan szerepet vállal gyakorlatilag mindegyik fent felsorolt terület céljainak megvalósításában. A Kárpát-medencei szakmai közösséget összefogó képessége olyan érték, amelyre bátran alapozhatja az utóbbi években tudatosan megerősített stratégiaalkotási tevékenységét.

Az Agrárminisztérium, ahogy eddig is, a jövőben is számít az egyesület által képviselt látásmódra. Az Agrárminisztériumban több olyan stratégiai elképzelés kidolgozása van folyamatban, amelyek hosszú távon meghatározzák az erdőgazdálkodás szervezetét. Ebben a munkában is számítunk az egyesület másfél évszázados tapasztalatára.

Az egyesületi munka alapját a tagságon belüli szakmai összetartozás, a közös hivatás, az erdők iránti megkérdőjelezhetetlen elkötelezettség adja.

Ez tükröződik a mai napon kitüntetések átvevők életútjában vagy a nemrég zajlott Év Erdésze Verseny sikeres megrendezésében egyaránt, mint ahogy abban a számos egyéb találkozóban, kisebb-nagyobb tanulmányútban, szakmai

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Újabb pontokat felsorolva hosszan lehetne folytatni még feladatainkat és a megoldásukra eddig megtett lépéseket. Végezetül mégis már csak egyetlen területet emelnék ki, ahol hagyományosan sok tennivalónk van. *Ez az ismeretterjesztés, a tájékoztatás, az ágazat pozitív társadalmi megítélésének területe.*

A megfelelő kommunikálásra nem csak a látogatott főváros környéki erdőkben van szükség, hanem *az ország minden pontján azzal a felelősséggel kell bármilyen munkavég-*

rendezvényben, amely az egyesület keretein belül évről évre megvalósul. Gratulálok ehhez a munkához minden tagnak, különösen a tisztségviselőknél, és a mai napon elsősorban a kitüntetetteknek!

Végezetül pedig köszönöm a házigazda Bakonyerdő Zrt.-nek és az egyesület titkársága dolgozóinak, hogy értékes szakmai programokkal, gondos szervezéssel ismét lehetővé tették számunkra a találkozást. *Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!*

A magyar agrárium egységessége, összehangolt működése a fenntarthatóság egyik záloga, mindannyiunk közös érdeke, célja kell legyen. **Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke** ennek jegyében fogalmazta meg a közgyűlésen elhangzott felszólalását.

„Tisztelt Államtitkár Úr! Elnök Úr! Rektor Úr! Vezérigazgató Úr! Hölgyeim és Uraim! Kedves Kárpát-medencei Magyar Erdészek!”

Tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 153. Vándorgyűlésének résztvevőit, és rajtuk keresztül az egész erdész szakmát! Szeretettel üdvözlöm a távolról ér-

kezőket, hiszen nagyon sok külföldi régióból utaztak ide erre az eseményre. Jó Önökkel, jó Veletek ismét találkozni.

Külön köszöntöm házigazdánkat, a mintegy 62 ezer hektár állami erdőt kezelő Bakonyerdő Zrt.-t és annak dolgozóit. Úgy gondolom, példás a szakmai tevékenységük, elhivatottságuk.

Úgy tartják, az erdészek évtizedekben, sőt évszázadokban gondolkodnak. Talán e bölcs előrelátásnak, és nem utolsósorban az erdész generációk felhalmozott tudásának és tapasztalatának is köszönhető, hogy – a tavalyi rekordaszály és az energiaválság ellenére is – a magyar erdők el tudták látni hármas funkciójukat: a gazdaságit, a védelmit és a közjólétit.

A biodiverzitás szempontjából meghatározó hazai erdei ökoszisztémák úgy képesek a nemzetgazdaságnak megújítható nyersanyagot, tűzifát, a vidéknek megélhetést, a társadalom egészségének pedig rekreációs színteret biztosítani, *hogy eközben természetességi állapotuk nem romlik.*

Mivel viszonylag kevés a rendelkezésemre álló idő, kérem, engedjék meg, hogy rögtön a lényegre térjek, arra a néhány gondolatra, amit mindenképp meg szeretnék osztani.

Az új KAP Stratégiai Terv alapján 2023. január 1-től felhasználhatóvá váló források a hazai agrárium számára 14,7 milliárd eurót, azaz mintegy 5500 milliárd forint biztos alapot jelentenek a következő időszakra. Ezen belül kiemelkedő a magyar költségvetési forrás mértéke: mintegy 6,3 milliárd euró. *Az erdőgazdálkodási ágazatra fordítható megközelítőleg 310 milliárd forint.* Ez öt év alatt közel háromszorosa az előző hét éves ciklusban eredetileg rendelkezésre álló összegnek. Közös sikerünk ez, ami nagyon nagy előrelépés a magyar erdők és a magyar erdőgazdálkodás történetében!

Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke

A többletforrások jelentős része kifejezetten zöld megoldások alkalmazására fordítható. A lehetőségek észszerű kiaknázása azonban tudatos felkészülést igényel az oktatástól a kutatáson át a gyakorlati megvalósításig. Már csak amiatt is szükséges felkészülnünk, mivel az EU „zöld stratégiája” – gondoljunk csak a Green Dealre, vagy éppen az EU Biodiverzitás Stratégiájára – az európai erdőket, az európai erdőgazdálkodást széles körben és tág összefüggésben érinti. Az elvek európai szintjén koherens szabályozási környezetről beszélhetünk, az erdők és az erdőgazdálkodás az egyes európai régiókban ugyanakkor eltér egymástól. Fontos ezért, hogy az uniós kezdeményezések nemzeti adaptálása kellően rugalmas legyen. Jelentős feladata van e téren az ágazat egészének.

Magyarország fával, erdőkkel való borítottságának jelentősége nyilvánvaló. Emellett nagy fontosságot tulajdonítunk a mezőgazdasági területek védelmét biztosító egyéb fásításoknak, az úgynevezett agrárerdészeti rendszereknek is. A fasorok, facsoportok, a fás legelők és a mezővédő erdőszávok olyan megoldások, melyekre uniós támogatás is igénybe vehető. Újdonság a VP-hez képest, hogy az új KAP támogatási időszakban ezek az agroökológiai vállalkások között is elszámolhatók lesznek.

Évtizedes adóssága az ágazatnak a magán-erdőgazdálkodás tulajdonosi és gazdálkodói viszonyainak rendezése, a versenyképes erdőgazdálkodás jogi és gazdasági feltételeinek megteremtése. Ezen a – vegyes megítélésű – megbízott erdőgazdálkodói használati jogviszony kivezetése sem segített, viszont tovább növelte a rendezetlen magántulajdonú erdők részarányát.

És hiába nyíltak meg új erdőhasználati jogcímek, azok „belakása”, bejáratorodása csak lassacskán halad. Ennek okai – az erdő speciális jellege mellett – egyrészt ezek újdonság volta; másrészt a jogi szabályozásban még jelenlevő inkoherenciára vezethető vissza.

Az erdőgazdálkodás egyértelmű akadályá az osztatlan közös tulajdonok magas aránya is, ami az elmúlt években a felszámolásukra megnyíló új lehetőségek ellenére sem csökkent érdemben. Továbbá vannak teendőink az erdőgazdálkodás adminisztrációs terheinek csökkentése, valamint az erdőgazdálkodás tervezését és szakmai adminisztrációját támogató informatikai rendszer fejlesztése terén is.

Az érintett erdőtulajdonosoknak, erdőgazdálkodóknak, szakmai vállalkozásoknak, szakmai szervezeteknek, illetve az ágazat vezetésének vannak tehát „közös dolgai” szép számmal. Összefogás és cselekvés a magyar erdőkért! – találon fejezi ezt ki a 153. Vándorgyűlés mottója. Ezért is hasznosak az olyan szakmai fórumok, mint például a tegnapi nap folyamán tartott ágazati kerekasztal.

Tisztelt Vándorgyűlés! Az erdő egyik legdrágább nemzeti kincsünk, nekem egyébként is szívügyem. A Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara fokozott figyelemmel kíséri az erdészeti ágazatot érintő hazai és nemzetközi folyamatokat. Ágazati tájékoztatási és kommunikációs feladatok látunk el, képviseljük az ágazatban érintett mintegy 40 ezer fős tagságunkat, törekszünk a felmerülő problémáik megoldására. Ennek érdekében aktív párbeszédet és tevékeny együttműködést ajánlunk az ágazat vezetése, a szakmai érdekképviseleti szervezetek, valamint az erdészeti igazgatás, oktatás és kutatás szervezetei részére.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, tartalmas és emlékeztető két napot kívánok az Országos Erdészeti Egyesület Vándorgyűlésén, a magyar erdészek ünnepén!”

Az Ünnepi Közgyűlés köszöntő beszédei után az egyesületi kitüntetések, elismerések és a szakmai díjak átadása, valamint az Év erdésze verseny országos döntőjének ünnepélyes eredményhirdetése következett.

A 153. OEE Vándorgyűlés alkalmából díjazottak méltatásait *Tóth Gábor*, az OEE Díjbizottságának elnöke mondta el a helyszínen. Elsőként a *Bedő-, Kaán- és Decrett-díjakat* kapott erdész kollégákat mutatjuk be.

A Bedő Albert Emlékérmetet *Kiss László* OEE elnök, valamint *Zambó Péter* államtitkár (AM), a Kaán Károly Emlékérmetet *Ripszám István* általános alelnök (OEE), valamint *dr. Csányi Sándor* elnök (SoE Alapítvány Kuratóriuma), a Decrett József Emlékérmet *Csillag Vince* magánerdős alelnök (OEE) és *Györffy Balázs*, a NAK elnöke adták át.

Szerkesztette: **Nagy László**

Fotók: **Bárdi Bálint, Mesterházi József, Fekete István (AM), NAK**

Limp Tibor négy évtizeden keresztül kiemelkedő társadalmi tevékenységet fejtett ki az Országos Erdészeti Egyesületben. Kiváló házigazdája az erdészethez érkező társerdőgazdasági szakmai kollektíváknak, de a határainkon túli erdészkapcsolatok ápolását is szívügyének tekinti.

A közjóléti erdőgazdálkodás területén Győr várossal együttműködve példaértékű fejlesztések irányítója a 260 hektáros Püspökerdő területén, ami mára a város leglátogatottabb zöldövezetévé fejlődött.

Limp Tibor
okleveles erdőmérnök

Aktív szereplője a fiatalok környezettudatos nevelésének. Külön kiemelendő az a több évtizedes törekvése, amit a fiatal erdész szakemberek képzése és a helyi erdészközösség kultúrájának megőrzése terén fejt ki. A Soproni Egyetem címzetes egyetemi docense.

Szerteágazó szakmai tevékenységei közül talán legjelentősebb a Duna eltereléséhez kapcsolódó erdészeti és természetvédelmi problémahalmaz kezelése, ezen belül a szigetközi vízpótlás. A határtermőhelyen álló gönyői homokvidék erdeiben küzdelmes munkája nyomán visszafogottabb, de gazdaságosabb, a természeti és táji értékeket jobban őrző gazdálkodást sikerült kialakítani. Szakmai munkájának elismerésre méltó

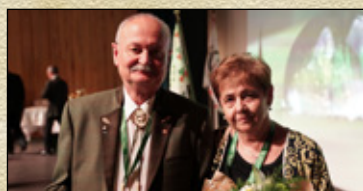

eredménye a Győr körüli élőhelyek fejlesztése és természeti értékmező tevékenységei. A helyi közélet aktív és mindenki által elfogadott, megbecsült szervezője.

Limp Tibor okleveles erdőmérnök, fahasználati és faanyagmozgatási szakmérnök a Győrhez kötődő erdészeti közélet állandó szereplője és irányítója, a folyóvölgyi és a száraz homokvidéki erdők, valamint az ipar- és közlekedésfejlesztés tájhasználatának elismert szakembere.

Szakács Sándor az Erdélyi Magyar Műszaki-Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztályának egyik megteremtője és elnöke, majd az OEE Erdélyi Helyi Csoportjának egyik megalakítója és elnöke.

Elévülhetetlen érdemeket szerzett a magyar szaknyelv elterjesztésében, az anyaországi és erdélyi szakmai közösségek kapcsolatfejlesztésében. Meghatározó szerepet játszott az Egyesület 2016-os, Tusnádfürdőn megrendezett 147. Erdészeti Vándorgyűlésének előkészítésében és lebonyolításában.

Szakács Sándor
okleveles erdőmérnök

Szakács Sándor a Kárpát-medencei erdészársadalom összetartozásának egyik legkiemelkedőbb személyisége. Az Erdélyi Helyi Csoport és az EMT Erdészeti Szakosztálya vezetésével évről évre közösen szervez szakmai konferenciákat, tanulmányutakat a magyar erdészársadalomnak, határon innen és túl.

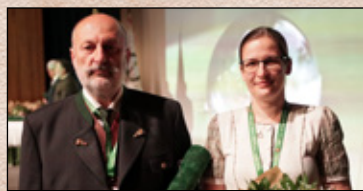
Részt vett a Délkelet-Erdélyi Erdőtulajdonosok és Erdőgazdálkodók Egyesületének megalakításában is, melynek célja a jogszabályalkotók munkájának szakmai megalapozása.

A Zetelakai, majd a Székelyudvarhelyi Erdészeti Hivatal vezetője, 2008-tól a Székelyudvarhelyi Magánerdészet vezetője. Szerepet vállalt a felső- és középfokú erdészeti szakképzésben, a fiatalok felkészítésében. Szakmai feladatait következetességgel, ráteremtéssel és az erdő iránti elkötelezettséggel végezte és végzi ma is. Az erdélyi magyar és román erdészársadalom elismert és tiszteletben álló tagja.

Szakács Sándor okleveles erdőmérnök az erdélyi magyar erdész közösség kiemelkedő szervezője és vezetője, az OEE Erdélyi Helyi Csoportjának megalakítója és elnöke, az anyaországi és erdélyi szakmai közösségek kapcsolatfejlesztésének fáradhatatlan motorja.

Sári Zsolt erdőmérnöki oklevelének megszerzését követően a Felsőtisza Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Guthi Erdészténél helyezkedett el, ahol gyakornokként, majd később műszaki vezetőként végezte munkáját. Szakmai pályafutása során a FEFAG Központ Közgazdasági Osztályán üzemgazdász munkakörben, majd a magánszféra különböző területein szerzett szakmai tapasztalatokat. 1993-tól nyugdíjba vonulásáig a NYÍRERDŐ Zrt. központi kereskedelmi vezetője, országos ismertségre és elismertségre tett szert a fakereskedelem területén.

Sári Zsolt
okleveles erdőmérnök

Kezdeményezésére – Magyarországon elsőként – a Nyírerdő Zrt. teljesítette az FSC tanúsítás feltételeit. Az akác fatermékek elismertetésével lehetővé tette a vékony akác választékok egyre növekvő mennyiségű exportját. Elkészítette az új típusú termékek műszaki leírását, meghatározta minőségi jellemzőit, köbözési és elszámolási módszerüket.

Részt vett a Nyírbátori Fafeldolgozó Üzem csarnokának és az ófehértói fagyártmánytermelő csarnoknak a technológiai korszerűsítésében, logisztikai központok fejlesztésében, stratégiai géppark kialakításában, kialakította a biomassza-hasznosítás mobil apríték-előállító és -szállító technológiát.

Értékteremtő, termeléscentrikus szemléletének középpontjában az általa a „Nyírség Kenyéradó Fájának” nevezett, többcélúan hasznosítható akác áll.

Az OEE Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei H. Cs.-jának tagja. Részt vesz a FAGOSZ, az OEE és az Erdőhasználati és a Fakereskedelmi Szakosztályok munkájában.

Sári Zsolt a nyírségi akác faanyag európai népszerűsítésben és elfogadtatásában, valamint az új típusú hasznosításának megteremtésében végzett munkássága kiemelkedő.

Kaán Károly-emlékermet kapott

Váradi József a Tolna vármegyei Nagyszokoly községből származik. Okleveles erdőmérnök, szakmai pályafutása során természetvédelmi szakmérnöki és térinformatikai szakmérnöki végzettséget is szerzett. Az erdőmérnöki oklevél megszerzését követően a Növénytan Tanszéken tanszéki mérnökként dolgozott, majd a Bükk NP Tarna-vidéki Tájvédelmi Körzet vezetője volt.

1995-től műszaki vezetői, erdőgondnoki, termelési igazgatói, erdészeti igazgatói, valamint termelési vezérigazgató-helyettesi beosztásokban szolgálta a mecseki erdőt. 2014-től kezdődően a Bakonyerdő Zrt.-nél dolgozik, először belső ellenőrzési osztály-vezetőként, majd 2015-től a társaság erdőgazdálkodási és természetvédelmi főmérnöke.

Váradi József
okleveles erdőmérnök

Elkötelezetten vesz részt a természetközeli erdőgazdálkodási módszerek bevezetésében, üzemszerű alkalmazásában. Tevékeny részese a folyamatos erdőborítást szolgáló módszerek bevezetésének és azok szakmai, illetve társadalmi kommunikációjának.

Részt vett több, az erdőgazdálkodást érintő informatikai fejlesztésben. A térinformatika erdészeti alkalmazását az elsők között kezdte meg. Kulcsfelhasználóként, tanácsadóként vagy alkalmazás rendszergazdaként részt vett több termelésirányítási, illetve tervezési rendszer sikeres fejlesztésében és bevezetésében. Az Agrárminisztérium kereskedelmi, illetve informatikai munkabizottságának tagja.

A Soproni Egyetemen meghívott előadóként a Fahasználatok tervezésének gyakorlata című tárgy oktatásában vesz részt. Az OEE tagja, az Erdőhasználati Szakosztály elnöke, az Örökerdő Szakosztályának tagja. A Baranya Vármegyei HCS elnöke volt egy ciklusban. Az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság tagja.

Alapító tagja a Pöndöly Néptánc és Hagyományörző Egyesületnek, elkötelezett a magyar népi hagyományok, értékek megőrzésében.

Decrett József-emlékermet kapott

Gimnáziumi érettségi után sikeresen felvételizik az Erdészeti és Faipari Egyetem erdőmérnöki karára, de tanulmányait nem fejezi be.

Boros Ferenc
erdésztechnikus

1985-től fizikai dolgozó a Tanulmányi Állami Erdőgazdaságnál, ez idő alatt iratkozik be a Roth Gyula Erdészeti Technikumba, ahol 1989-ben szerez erdésztechnikusi végzettséget.

1991-től előbb beosztott erdészként, később kerületvezető erdészként a Dudlesz kerület a szolgálati helye.

Élen jár az új erdőművelési technológiák és szemlélet bevezetésében, ezeket a 90-es évek erdőtelepítéseinél és az egykori hátsáv cseres sarjerdőinek átalakításánál egyaránt eredményesen alkalmazza.

Szakértelmének köszönhetően a kerületében az elsők között kialakított cseres - tölgyes átalakító tömbökben a természetvédelmi elvárásoknak és vadgazdálkodási céloknak is megfelelő erdőgazdálkodás folyik.

Aktív szerepet vállal az erdésztechnikus- és mérnökképzésben, kezeli a Páneurópai Piknik Emlék helyet és az Akadémiai Emlék erdőt.

A Soproni Helyi Csoport aktív szereplője, az Erdész és Faiparos Diákok Baráti Kör elnökségének tagja.

Beosztottai felé mély empátiát és segítő figyelmet tanúsít, emberiessége környezete számára példaértékű.

Decrett József-emlékermet kapott

Gerner László
erdésztechnikus

Tanulmányait 1982-ben fejezi be a Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskolában, és ez évben gyakornokként áll munkába a Mecsekerdő Zrt. jogelődjénél. 1985 júliusától kerületvezető erdész.

Pályája korai szakaszában felismerte a természetes erdőfelújításban rejlő lehetőségeket, és a Kelet-Mecsek változatos állománytípusaiban eredményesen alkalmazza is.

Aktívan vett részt célátmérős, minőségi csoportos, valamint javafa szemléletű minta- és bemutatóterületek kijelölésében, az e téren szerzett tapasztalatait szakmai napok alkalmával megosztotta kollégáival.

A természetes folyamatokra épülő erdőgazdálkodás iránti elkötelezettsége erős alapot biztosított a folyamatos erdőborításon alapuló erdőgazdálkodás megindítására a Váralja erdészkerületben.

Kerületében az erdőgazdálkodási feladatokkal összhangban vadgazdaként is tevékenykedik.

A Baranya Vármegyei Helyi Csoport aktív tagja, az Egyesületi rendezvények rendszeres szervezője és résztvevője. 2022-ben az országos „Év erdésze” verseny győztese.

Jelentős szerepet vállal az új szakemberek képzésében, tanításában. Lakóhelyén köztisztviselőnek örvend.

Kozma Tibor
erdésztechnikus

Erdésztechnikusi képesítését 1985-ben szerzi meg a Roth Gyula Erdészeti szakközépiskolában.

Ez év augusztusától a Balaton-felvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Bakonyszentlászlói Erdészeténél helyezkedik el, ahol a mai napig a Pálháza kerület vezetőjeként dolgozik.

Kerületében jelentős sikereket ért el az aprítéktermelés utáni erdőfelújítási problémák felszámolásában.

A Fenyőfői Bauxitbánya megnyitását megelőző fakitermeléseket nehéz szívvel végezte, de a bánya bezárása utáni rekultiváció sikere éppen az ő szakmai munkájának köszönhető.

A természetes erdőfelújítás elkötelezett híve, kerületében a cseres és bükkös állományokban egyaránt eredményesen alkalmazza.

Kiemelt figyelmet fordít a települések környezetében lévő és ökoturisztikai célú erdők turistaforgalommal összehangolt kezelésére, berendezéseik karbantartására. Az Egyesület helyi rendezvényeinek lelkes résztvevője, szakmai rendezvények házigazdája, a 2023. évi Vándorgyűlés bakonyszentlászlói terepi programjának egyik tartalmi felelőse.

Az erdész hagyományok, a múlt lelkes őrzője és szószólója, szakmaszeretete és elhivatottsága a fiatalabb kollégák számára mintaként szolgál.

A Bedő Albert-émlékérem, a Kaán Károly-émlékérem és a Decrett József-émlékérem adományozása után az *Elismerő Okleveleket*, a *Vadas Jenő-émlékérmeket*, a *Madás László-émlékérmeket* és az *Év erdésze verseny országos döntőjének díjait* vehették át a kitüntetettek.

Az Országos Erdészeti Egyesület Elismerő Oklevelet adományozott

Balogh-Kömpöc Róbert erdésztechnikus, a keceli csemetekert és erdészkerület vezetője részére, az erdőfelújítási technológiák helyi viszonyokra történő adaptálásáért, a csemetetermesztésben elért sikereiért és példamutató szakmai hivatástudatáért.

Bányai Béla szaküzemgazdász, az EGERERDŐ Zrt. pénzügyi és számviteli osztályvezetője részére, a pályafutása alatt bevezetésre kerülő számos ügyviteli rendszer fejlesztésében, üzemeltetésében végzett tevékenységéért, a több évtizedes precíz, alázatos munkájáért.

Csiszár Adrienn erdésztechnikusnak, a Bakonyerdő Zrt. dolgozójának, az erdei iskola és vándortáborok eredményes működtetése, kiváló szakmai munkája és aktív egyesületi tevékenysége elismeréseként.

Deák András erdésztechnikus, a Váci Erdészet kerületvezető erdésztechnikus részére, az őshonos, főként kocsánytalan tölgy- és csererdők természetes felújításában végzett sikeres, pontos, következetes munkájáért.

Dézi Károly erdőmérnök, a DALERD Zrt. Fásító Erdészetének vezetője részére, a síkvidéki, folyóvölgyi erdőgazdálkodás erdőművelési problé-

máinak megoldására való törekvéseért, vegyszerezéses növényvédelemben elért eredményeiért és a Csongrád-Csanád és Békés vármegye területén végzett új erdők telepítéséért.

Dr. Varga Tamás közgazdasági szakokleveles erdőmérnök, jogász, a Mecsekerdő Zrt. erdőművelési és természetvédelmi osztályvezetője részére, különleges elhivatottsággal végzett szakmai és közösségi munkájáért.

Házi Ferenc erdésztechnikus, a Mécsérpusztai Erdészet kerületvezető erdésze részére a folyamatos erdőborítás, természetszerű erdőkezelés és felújítás mellett számos végvágás és nevelővágás levezényléséért, a 44 évnyi kiemelkedő színvonalú szakmai munkája elismeréseként.

Kincses Miklós erdőmérnöknek, a Mecsekerdő Zrt. Árpádtetői Erdészet erdőgondnokának, a mecseki lombdők folyamatos erdőborítással való kezelés lehetőségeinek kutatásában és

művelésében, a klímarezisztens tölgy kistajok kutatásában végzett elhivatott munkájáért.

Mikó Barát Dezső erdésztechnikusnak, a Zalaegerszegi Helyi Csoport tagjának a termelőszövetkezetek erdészeti ágazatában, majd a magán-erdőgazdálkodásban végzett szakszerű, magas színvonalú munkájáért.

Nyeste Andrásné erdésztechnikusnak, a Baktalórántházi Erdészet díszfaiskola-vezetőjének az erdőgazdálkodás aktív formálásában és innovatív tevékenységében, valamint a környezettudatos erdőkezelés területén nyújtott magas színvonalú munkájáért. *(Kitüntetését később vette át.)*

Petőh Ernő erdésztechnikus, a NYÍRERDŐ Zrt. kerületvezető erdésze részére, az alföldi területen, kocsányos tölgyesek természetes felújításában végzett magas színvonalú tevékenységéért. *(Kitüntetését később vette át.)*

Ruborits Tamás díszkertészeti és növényalkalmazási mérnöknek, a Vasvári Erdészet közjóléti műszaki vezetőjének a Jeli Varázskert szezonális látogatottságának elnyújtása érdekében tett munkája, a Varázskert folyamatos fejlesztése, továbbá az OEE Szombathelyi Helyi Csoportja érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként.

Salamon Károly erdőmérnöknek, a tamási erdőtervezési körzet erdőfelügyelőjének az erdőfelújításokban elért eredményeiért, az erdőgazdálkodók-

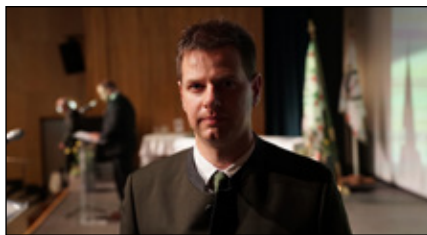
nak nyújtott segítségével és szakmai munkája elismeréseként.

Szabó Tibor József erdőmérnöknek, az Erdőszakértő Kft. ügyvezetőjének, a kiskunsági homokhátságon közel három évtizeden át végzett magas szintű szakmai vezetői tevékenysége, valamint az Egyesület Elnökségében három cikluson át kifejtett aktív szerepvállalása, példamutató szakmai hivatástudata elismeréseként.

Szenthe Gábor erdőmérnök, a Pilisszentkeresztzi Erdészet erdőgondnoka részére, az erdészeti információs rendszerek fejlesztésében való aktív részvételéért, az örökzöld üzem mód irányelveinek kidolgozásában vállalt konstruktív munkájáért.

A OEE Elismerő Okleveleket *Andrásné dr. Ambrus Ildikó* technikus alelnök (OEE) és *Kiss László* elnök (OEE) adták át.

Az egyesületi kítüntetések átadása után az Erdészeti Tudományos Intézet által adományozott Vadas Jenő-díj átadása következett. A díjjal az Erdészeti Tudományos Intézet azon szakemberek tevékenységét ismeri el, akik sokat tettek a hazai erdészeti kutatás fejlesztéséért, a kutatási eredmények gyakorlatba történő bevezetéséért. A Vadas Jenő-díjat *dr. Borovics Attila*, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének főigazgatója adta át.

A 153. OEE Vándorgyűlés nyilvánossága előtt a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézet Vadas Jenő-díjjal ismerte el *Ripszám István* munkáját.

Vadas Jenő szakmai tevékenysége és örökérvényű szellemi útmutatásai méltóvá tették Őt arra, hogy a nevével fémjelzett emlékéremmel olyan szakembereket tüntessenek ki, akik kiemelkedően sok segítséget nyújtanak az erdészeti tudományos tevékenységhez, a kutatási eredmények gyakorlatba történő bevezetéséhez, elismertségének növeléséhez.

A Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének vezetése köszönetét és elismerését fejezi ki Ripszám Istvánnak a 2023. évi „Vadas Jenő emlékérem” adományozása kapcsán.

Ripszám István tevékeny alakítója a Mecsekerdő Zrt. progresszív szellemiségű, kutatást segítő, a tudományos eredményeket gyakorlatba felelősen bevezetni szándékozó közösségének.

Messzemenőig támogatja a gyakorlat és a kutatás közötti együttműködések kutatási konzorciumok létrehozásával, konferenciák, terepi bemutatók és tanulmányutak szervezésével.

Úttörő szerepet vállalt az őshonos tölgyek délkelet-európai szárazságtűrő szaporítóanyag-forrásainak első hazai alkalmazásai terén.

Tevékenységével bizonyítja, hogy a magas színvonalú erdőgazdálkodás egyúttal a természetvédelem céljait is szolgálja, amellyel hozzájárul az erdészet és a természetvédelem párbeszédre alapuló együttműködéséhez.

Negyedik éve kerül átadásra a Madas László-emlékérem. Az emlékéremet a Pilisi Parkerdő Zrt. 50 éves jubileumi évében, együttműködésben az Országos Erdészeti Egyesülettel, 2020-ban alapította, azzal a céllal, hogy minden évben rangos elismerést kaphasson az év legjobbának ítélt erdőpedagógusa.

A Pilisi Parkerdő Zrt. a Madas László-emlékérem adományozásával azoknak a munkáját kívánja elismerni, akik a környezeti nevelés terén és az erdészeti erdei iskolákban történő szemléletformá-

lás érdekében önzetlen munkát végeznek, kiemelkedő szellemi és gyakorlati eredményeket érnek el, valamint maradandó értékeket teremtenek, s így méltóvá válnak a Madas László szellemiségének is emléket állító díjra. A Madas László-emlékérmet *Reinitz Gábor*, a Pili-si Parkerdő Zrt. vezérigazgatója adta át.

A Madas László-emlékérmet a 2023. évben Varga László, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. erdőpedagógusa kapta.

1980-ban természetvédelmi örként kezdte pályafutását. Középiskolai tanulmányait a Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskolában munka mellett végezte, és ott szerezte meg erdőszaktikus képesítését 1986-ban.

A Magyar Madártani Egyesületnek 1979 óta tagja. Néhány évig elnöke, 2022-ig pedig az alelnöke volt a Chernel István Helyi Csoportnak.

1980-ban Schmidt Egon ösztönzésére madártani és természetvédelmi szakkört indított egykori általános iskolájában. 1981-től madárgyűrűzéssel is foglalkozik, madárgyűrűző táborok állandó szervezője, résztvevője.

1981-től 10 éven át vett részt a Savoria Múzeum Alpokalja Természeti Képe kutatási programban. 1989–90-ben részt vett a Vas Megyei Természetvédelmi Kerekasztal munkájában, s ebben az időszakban alapító és egyik első vezetőségi tagja lett a Pro Natura Egyesületnek. Tagja továbbá a Soproni Erdész Diákok Baráti Körének és a Vasi Múzeumbarát Egyesületnek.

1984-től aktív tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek, azon belül is kiemelten az Erdészeti Erdei Iskola Szakosztálynak.

Az OEE 2016. évi székelyföldi vándorgyűlésén – nagyrészt erdei iskolai munkásságának elismeréseként – a Decrett József-emlékérmet vehette át.

2002-től foglalkozik környezeti neveléssel, 2006 óta Kőszegen a Stájerházakban működő erdőszeti erdei iskolának a vezetője. Az erdei iskolai erdőpedagógiai tevékenysége kapcsán Vas vármegyében több ezer óvodás, iskolás az ő előadásában szakértő és „erdész-

barát” módon ismerkedett meg az erdővel és az erdőgazdálkodási munkákkal.

Az egyesületi kitüntetések, szakmai elismerések átadása után az Év Erdésze Országos Verseny ünnepélyes eredményhirdetése következett. A díjakat Kiss László elnök (OEE), valamint Varga László vezérigazgató adta át.

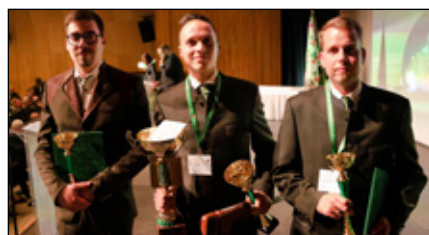
15. alkalommal írta ki az országos szakmai versenyt az Egyesület, amelynek válogatóversenyein 200, országos döntőjében pedig 20 versenyző mérte össze tudását. Az országos döntő házigazdája 2023-ban a *Bakonyerdő Zrt.*, míg helyszíne Gyenesdiás és Balatoncsicsó volt. Az egyes versenyszámok első helyezettjei oklevelet és a támogatók által felajánlott tárgyjutalmat kaptak.

A harmadik díjat a *KOS FASHION Kft.* ajánlotta fel, amely 100 000 Ft értékű vásárlási utalványt tartalmazott. Az Év Erdésze Verseny *harmadik helyezettje* **Tratnyek Tamás**, a *SEFAG Zrt. erdőszete* lett.

A második díj az erdőszeti és vadászati termékeket forgalmazó *Grube Kft.* felajánlásából 250 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt. Az Év Erdésze Verseny *második helyezettje* **Szukbentruk József**, a *TAEG Zrt. erdőszete* lett.

Az első díj az *Andreas STIHL Kft.* felajánlásából STIHL termékekre vonatkozó 350 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt. A díjat átadókhöz csatlakozott *Bakon Gábor*, az *Andreas STIHL Kft.* ügyvezető igazgatója is.

Az *Év Erdésze Verseny első helyezettje* és így az **Év erdőszete cím** birtokosa **Jánosi Kristóf**, a **ZALAERDŐ Zrt. erdőszete** lett.

Szukbentruk József (TAEG Zrt.), Jánosi Kristóf (ZALAERDŐ Zrt.), Tratnyek Tamás (SEFAG Zrt.)

Az egyesületi Vándorgyűlések hagyománya, hogy megemlékezünk az elmúlt találkozó óta elhunyt kollegákról, tagtársakról. Az időközben eltávozottakra *dr. Sárvári János*, könyvtárunk őre emlékezett, névsoruk felolvasásával.

André Béla erdőmérnök, *Bagdi Károly* erdőszaktikus, *Bakonyi Csaba* erdőmérnök, *Bedő István* erdőszaktikus, *Benke Zoltán* erdőszaktikus, *Blézer János*, *Czók József* erdőszaktikus, *Csanádi Béla* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Csendes József* erdőmérnök, *Csillag Jenő* erdőmérnök, *Csíte László* erdőszaktikus, *Dallos Péter* erdőmérnök, *Dereskei Gábor* faipari mérnök, *Frey Antal* erdőmérnök, *Füredi László* erdőmérnök, *Harda István* erdőszaktikus, *Hartdégen Tibor* erdőszaktikus, *Hegedűs László* erdőszaktikus, *ifj. Homolya Gábor*, *Hopp Eszter* erdőmérnök, *Jámbor György* kertészmérnök, *Juhász István* erdőszaktikus, *Káldy György* erdőszaktikus, *Kovács Ferdinánd* erdőszaktikus, *Kun Márton* erdőszaktikus, *Lascsik Gyula* erdőszaktikus, *László Györgyné (szül. Kaszás Márta)* erdőszaktikus, *Lustyik János* erdőmérnök, *Major Sándor* Kaán Károly-díjas erdőszaktikus, *Miklé Tibor* egyéb felsőfokú végzettségű, *Mobácsy László* egyéb felsőfokú végzettségű, *Molnár József* erdőszaktikus, *Dr. Molnárné dr. Hamvas Lúcia* egyéb felsőfokú végzettségű, *Moór Attila*, *Mosonyi Géza* erdőmérnök, *Müller Imre* erdőmérnök, *Naszvadi István* erdőszaktikus, *Dr. Ráczné dr. Schneider Ildikó* Kaán Károly díjas erdőmérnök, *Reményfy László* erdőmérnök, *Rózsa Szilveszter* erdőszaktikus, *Simon Zoltán* erdőszaktikus, *Sóvári Lajos* egyéb erdőszaktikus, *Szabó István* egyéb középfokú végzettségű, *Szabó Győző* erdőmérnök, *Szarka Miklós* erdőszaktikus, *Szász Zoltán* erdőszaktikus, *Szekeres Péter* Decrett-díjas erdőszaktikus, *Szeverényi István* Bedő Albert-díjas erdőszaktikus, *Dr. Tarján Lászlóné dr. Tajnafői Anna* erdőmérnök, *Tasnády Péter József*, *Tóth Ferenc* erdőszaktikus, *Dr. Tóti Józsefné (szül. Szegedi Erzsébet)* egyéb középfokú végzettségű, *Tuboly Istvánné Major Zsuzsanna* erdőszaktikus, *Vas István* erdőszaktikus, *Vass Tamás* erdőmérnök, *Végyvári Jenő* erdőmérnök, *Veres Sándor* erdőszaktikus, *Virág Lajos* erdőszaktikus, *Vizbányó László Csaba* erdőmérnök, *Zöldág János* erdőszaktikus, *Zsoldos Gábor* erdőmérnök

Az Ünnepi Közgyűlés az erdőszaktikus himnusz közös elneklésével és az egyesületi zászlók kivonulásával ért véget. Ezt követően a Balaton-parton felállított rendezvénysátorban díszvacsorával és baráti találkozóval folytatódott a rendezvény.

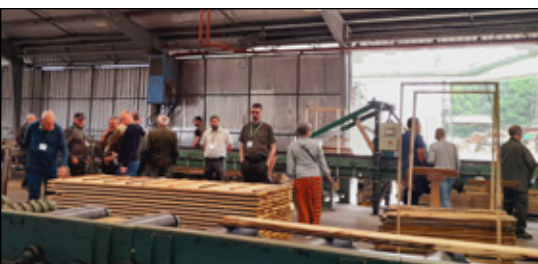
Szerkesztette: **Nagy László**
Fotó: **Bárdi Bálint**

A Vándorgyűlés második napján, június 16-án szervezett szakmai programok betekintést nyújtottak az ország egyik leglátogatottabb vidékének, a bakonyi és Balaton-felvidéki erdőknek a kezelési módszereibe. A szakmai bemutatók megismertették a térség természeti és kultúrtörténeti értékeivel, az erdőgazdálkodás és a természetvédelem közös célkitűzéseivel. A résztvevők a történelmi múlt felidézésével együtt képet nyerhettek a Bakonyerdő Zrt. gazdálkodásának, térségi szerepvállalásának eredményeiről és aktuális feladatairól.

Pápa városa és az Esterházyak öröksége

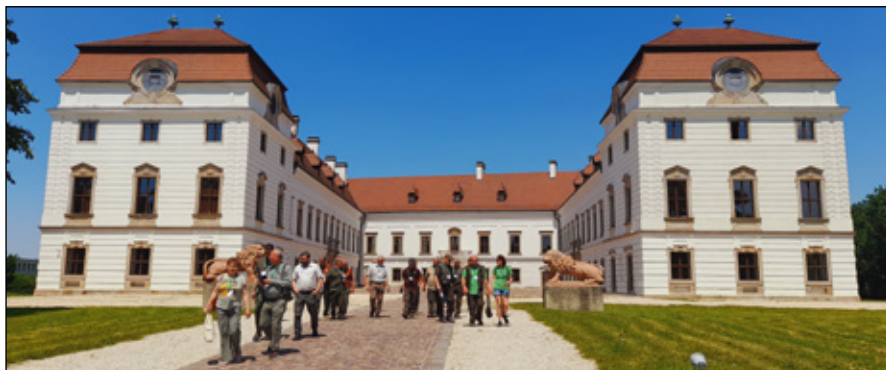
A programon résztvevők elsőként a Franciavágási Fűrészáru Gyár működésével ismerkedtek *Adamik Péter* gyárigazgató vezetésével. A Bakony hegység lábánál 14 hektáron terül el a Bakonyerdő Zrt. tulajdonában álló több mint 100 éves fafeldolgozási múlttal rendelkező gyár. A főként keménylombos fafajokat (elsősorban tölgyet és bükköt) feldolgozó üzem rönkfelvágó kapacitása évente 30 000 m³.

A hagyományos bútort- és parkettaanyag leghatékonyabb feldolgozása érdekében folyamatos az építkezés és a technológiai fejlesztés. A termékek szárítása 14 szárítókamrában történik. Az egyenként 65 m³-es kamrakapacitás évente kb. 6–7000 m³ fűrészáru műszáritását teszi lehetővé.

A piaci igények alapján, a technológiai lehetőségeket is figyelembe véve alakul és változik a termékkör, ami jelenleg szélezetlen gőzölt vagy gőzöletlen bükk fűrészáru, szélezetlen tölgy fűrészáru natúr és rusztikus minőségben, szélezett rusztikus tölgy fűrészáru, egyedi méretre gyártott gerenda különböző fafajokban, valamint jó minőségű, magas fűtőértékű brikett készül a lamellagyártás során melléktermékként keletkező száraz tölgy fűrészporból.

A gyár egyik főterméke a fűrészelt furnér (lamella), mely modern gyártáson feldolgozva nyeri el végső méreteit, így válik a parkettagyártásban használt fedőréteggé. A leszártított lamellák a formatáló sorra kerülnek, ahol a gépsor először egalizálja, majd méretpontosan, párhuzamos éllel, optimalizált méret-

választással fűrészele a beállított hozásokra az egyes darabokat.

A nagy érdeklődésre és számos szakmai kérdésre való tekintettel, a gyárlátogatás a program legnagyobb részét leköthette, azonban második megállóként a jelenlévők időutazásra indulhattak a gyönyörűen felújított pápai Esterházy-kastélyban, ezt követően pedig egy rövid városnézésre a város főterén.

Az Esterházy-kastély Pápán, a városközpontban, a Nagytemplom mögött található. A barokk kastély és az egykori erődítményrendszer fontos szerepet töltött be a város történelmében, fejlődésében. Megújulva ismételten kiemelt idegenforgalmi vonzerőt ad a városnak.

Pápa az Esterházy család birtokközpontjaként az 1700-as években élte fénykorát. Ekkor épült a késő barokk Esterházy-kastély, mely ma múzeumként funkcionál. A kastély történetének kezdete egészen a 16. századig nyúlik vissza, amikor a törökök hadjárata szükségessé tette a város körüli földsánc kialakítását. A 17. században pusztító tűzvészek sajnos ezen az épületen is nyomot hagytak, ezért az egykori várat az 1740-es években a kor egyik nagy építészének tervei alapján elkezdték átépíteni.

A kastélyban tett látogatás alkalmával bepillantást nyerhettünk a barokk főúri élet hétköznapjaiba, vagyis egy olyan időutazásra indulhattunk, amely közelebb hozta az egykor itt élő grófok és grófnők mindennapi életét.

A programot a Hagyományok Hegye Történelmi, Néprajzi és Természetismereti Központban zártuk. A Kassai Lovasíjász Iskola Piroska Törzsének tagjai köszöntötték a résztvevőket, akiknek igazi otthona lett a Hagyományok Hegye néven ismert terület, hiszen itt található a hegy oldalában álló jurtájuk, gyakorló pályájuk és lovardájuk is.

Meséltek a lovasíjászok hagyományos ruházatáról, fegyvereikről és lovaik felszereléséről is, majd ifj. Piroska Péter lovasíjász mutatta be a vágató ló hátáról, a ló sebességétől függetlenül gyors és pontos lövések leadását előre, oldalra, hátrafelé 180 fokos szöget bezárva.

A történelmi, néprajzi és természetismereti központot működtető egyesület tagjai több más civil szervezettel fogtak össze a közös cél elérése érdekében. Tevékeny munkájukat a Bakonyerdő Zrt. is támogatja.

Szöveg és fotó:

Patocskai-Lunk Eszter,
Bakonyerdő Zrt.

Emlékezés Barátossy Gáborra

A terepi programok napján volt az évfordulója, hogy közel egy esztendeje, hogy nincs már közöttünk *Barátossy Gábor*, Bedő-díjas okleveles erdőmérnök, az Országos Erdészeti Egyesület Tiszteletbeli Örökös Tagja, egykori főtitkára. Idei Vándorgyűlésünk helyszínétől néhány kilométerre található a sírja, amelynél megemlékezésül *Ripszám István* az OEE általános elnöke, *Elmer Tamás* főtitkár, *Kiss Csaba* az Erdészeti Történelmi Szakosztály elnöke és *Nagy Bálint* főosztályvezető (AM) helyezte el a megemlékezés koszorúját.

Természeti erőforrások a Bakonyban, változatosság föld alatt és föld fölött

A program során a Bakony és a Kisalföld találkozásánál fekvő Bakonyszentlászlói Erdészet két meghatározó, a hegyvidéki és síkvidéki arculatot egyaránt felvillantó helyszínét láthatták a résztvevők.

Az országos látogatottságú, vadregényes Cuha-patak völgyében kényelmes sétát tettünk a természeti értékeket bemutató, immár húsz éve működő erdei tanösvényünkön, melynek „Erdei tanterem” pihenőhelyén a fölénk magasodó gyönyörű sziklafalak közt volt alk-

építők emlékművéhez is felkapaszkodhattak az érdeklődők. A szélsőséges vízjárású patak, nevének jelentésével (szuha: száraz, nyaranta kiszáradó vízfolyás) ellentétben, az idei év esős tavaszának köszönhetően legszebb arcát mutatta: gyönyörű tiszta vize többször keresztezte gyalogutunkat.

A program második részében a Fenyőfő és Bakonyszentlászló között húzódó homokvidékre látogattunk, ahol az egykori bauxitbánya történetével és a Fenyőfői Ósfenyvessel ismerkedhet-

nyő-állományt. Szórádi Zalán erdészeti igazgató az állomány őshonosságával kapcsolatos érdekeségeken túl elmondta, hogy az elmúlt évek aszályos időjárása az állományban száradásokat okozott, a pusztuló idős erdeifenyők helyét pedig kezelési terv hiányában, mesterséges beavatkozás nélkül fokozatosan lombos fajok veszik át.

A szakmai program utolsó állomáson arra kértük a résztvevőket, hogy a számunkra és az utókor számára a helyszínen megmaradó kis emléket közösen avassuk fel. Ünnepi mozzanatok kezdetén elénekeltük a bányász himnuszt, majd *Milinszki Emma* gyönyörű éneke csendült fel az évszázados

lom az első frissítő elfogyasztására. Az erdészet közjóléti tevékenységét, feladatait *Rosta Katalin* erdőgondnok ismertette. Az útvonal és a pihenők karbantartása, valamint a kőrüspusztulás miatt szükséges egészségügyi termelések turistaforgalommal összhangban való végzése jelentős odafigyelést és szervezőmunkát igényel. A tanösvény mellett fut Magyarország egyik legszebb vasútvonala, melynek Bakonyszentlászló és Veszprém közötti szakaszát 1896-ban adták át, Vinyétől Veszprémig pedig 2011 óta műemléki védelem alatt áll. A pihenőhely szomszédságában a vasúti pálya egyik gyöngyszemét, a tervező Gubányi Károlyról elnevezett viaduktot is megcsodálhatták, valamint a vasút-

tünk meg. A mára sűrű, fiatal fenyvesel borított egykori bányameder körül tett séta első állomásán *Kovacsics Árpád* bányamérnök érdekes összefoglalójából betekintést kaphattunk a magyarországi bauxitbányászat történetébe, az idén 40 éve alakult Fenyőfői Bányazem működésébe.

A terület biológiai rekultivációját a Bakonyszentlászlói Erdészet végezte, amiről a nagy feladatot jelentő munkálatokat irányító *Kozma Tibor* kerületvezető erdész beszélt hitelesen.

A Fenyőfői Ósfenyves területe is érintett volt a bányanyitás során, így utunk során érintettük a természetvédelmi területen lévő, megjelenésében és összetételében is különleges erdeife-

nyőfák alatt. A leleplezés után Szórádi Zalán és Kovacsics Árpád koszorút helyeztek el az emlékkőnél, végül az Erdész himnusszal búcsúztunk a helyszíntől és a szakmai programtól. Gyalogtúránk a Hódoséri Vendégház udvarán ért véget, ahol vendéglátással zárult a terepi nap.

Az emlékkövön olvasható: A 153. Erdészeti Vándorgyűlés terepi programjának helyszínén a bányász-erdész barátság tiszteletére elhelyezte a Bakonyerdő Zrt. Bakonyszentlászlói Erdészete. Jó Szerencsét! Üdv az Erdésznek! 2023

Rosta Katalin,
Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Tóth Bernadett, Baracs Zsolt**

Élet a Bakony szívében

A program résztvevői a program szakmai részében a Magas-Bakony erdeiben gazdálkodó Bakonybéli Erdészet jellegzetes helyszíneit tekinthették meg. A program az Eleven-főrtés bükkösein a terület geológiai, természetvédelmi és erdőgazdálkodási értékeinek, jellegzetességeinek megismerésével vette kezdetét.

A Dunántúli-középhegység a Déli-Alpokból kiszakadt, eredeti helyétől lassan 500–600 km-t ÉK felé tolódott, mai helyére kb. 7 millió éve került kéreglemez-töredékhez tartozik. Sziklafalak, kövek, szurdokvölgyek, források és barlangok tárják fel a földtörténeti idők eseményeit, ezek képződésének idejét gyakran a bennük észlelhető ősmaradványok jelzik.

Kovács Béla természetvédelmi főelőadó a Futó-macsás barlanghoz kalauzolta a résztvevőket, mely a Kőrös-hegy csúcsa alatti lefolyástalan platón, az Eleven-főrtésen nyílik egy töbör alján, összáráthossza 92 m. Az ismeretek szerint a kibontása előtt beomlott állapotban, denevérek számára nem megközelíthető volt, legfeljebb kis patkós-denevérek látogathatták, ugyanakkor jelentős nászhely. Járatai meglehetősen szűkek, teremnek nevezhető tágulat alig van benne. Az eddig megfigyelt denevérfajok száma 14, melyek közül 3 fokozottan védett.

A területen való gazdálkodást a 2000-es évek végétől születő erdőtervek már tükrözték azon elképzelése-

ket, hogy a középkorú (50–90 év) bükkösöket, egyes bükkösöket előbb átalakító üzemmódban, később a törvényi változásokat követően örökerdő üzemmódban kell kezelni, tájékoztatta a résztvevőket Berger Péter erdőgondnok.

Napjainkra mintegy 1200 hektár, az erdészet területének 17%-a örökerdő üzemmódban kezelendő. További 630 hektár, azaz 9% FANE besorolású, tehát az erdészet közel ¼-e már nem vágásos üzemmódban van. Az örökerdő üzemmódban kezelt erdőkben a javafás módszer alkalmazása folyik. A jelentősebb természeti, termőhelyi értékeket kíméleti területek védik, a „természeti lépőköveket” biotóp fákkal biztosítják.

Fülöp András erdőgondok szavain keresztül követhették nyomon a résztvevők a magas-bakonyi klímában furcsának tűnő szlavyón tölgyesek kezelési módszereinek kialakulását, az 1905-ben ezen helyszínen rendezett egyetemi tanulmányút beszámolója szerint akkor tett szakmai észrevételek és azok mai aktualitása alapján.

A Bakonybéli Erdészet tölgyesei pár kivételtől eltekintve kocsányos tölgyesek. A kisszépalmi tölgyes tömb állományaiiban nagy elegyarányal van jelen makktermés nélkül a szlavyóntölgy. A tömbben a 2000-es évek száradásai után kezdődtek meg a véghasználatok. Eleinte egészségügyi termelések zajlottak, a száradás erélyének megfelelően, minek következtében változó záródású részterületek alakultak ki, véletlenszerű elhelyezkedésben. A Magas-Bakonyban tölgyfelújításokra (üzemi méretekben) a Laposoki tömbön kívül nem volt példa. Az első próbálkozások csemeté-

vel történő mesterséges felújításokra változó sikerűek voltak. Tapasztalatok szerint a makkvetéses technológiák a célra vezetőek.

Szakmai programunk utolsó állomása a Tekerés-kút közelében a Bakony egyik világhírű régészeti emléke volt. *Szvat Márton* régész az időszámításunk előtti időkbe kalauzolta a szakembereket, a halomsíros kultúra máig fennmaradt emlékein keresztül. A Százhalom sírmező a maga 226 halomsírával Közép-Európa egyik legnagyobb ismert sírmezője ebből a kultúrkörből, de a Magas-Bakony számos helyén fedezhetünk még fel hasonló tumulusokat. A legnagyobb sírok 20–30 m, a kisebbek 5–16 m átmérőjűek. Magasságuk 1–3 m. A halomsírok az erdő védett történeti emlékei, ezért különleges erdőkezelési eljárásokat igényelnek.

A program kulturális részében a bakonybéli Szent Maurícius Monostort és a már több mint 1000 éves múlttal rendelkező szerzetesi rendet *Izsák atya* perjel mutatta be. A szakmai nap a templomtéren harangjátékkal zárult.

Kovács Attila, Csiszár Adrienn,
Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Német Nikolett, Kovács Attila**

Erdőgazdálkodás a Magas-Bakonyban – elődeink hagyatéka

A szakmai program résztvevői a Farkasgyepői Erdészeti területén található – Roth Gyula által közel 100 éve indított – felújítási kísérletek helyszínére látogattak, ahol a bükkgazdálkodás mellett a fészekvizsgálati kísérletről is szó esett, majd meglepetésként a híres bakonyi betyárok is csatlakoztak a csapathoz.

1926-ban az Erdészeti Kutatóintézet Roth Gyula vezetésével a Farkasgyepői környéki erdőben nagyszabású gyérítési és erdőfelújítási kísérletbe kezdett. A kísérletek a II. világháború alatt sajnos kárt szenvedtek, de az ügyet az 1970-es évek elejétől *Majer Antal* professzor újjáélesztette.

A kísérleti területet 1977-ben természetvédelmi oltalom alá helyezték 362 hektáron. Roth Gyula egyik célkitűzése volt bebizonyítani, hogy az elgyertyánosodott bükkös a természetes felújítás különböző módszereivel, helyes vágásvezetés alkalmazásával gyertyános-bükkössé alakítható.

Napjainkban a gyérítési kísérlet területén a korábbi fokozatos felújítóvágások végrehajtását követően fiatalos bükkös áll. A gyérítési kísérleti területeket társaságunk más területeken állította be, melyeken a beavatkozások módjától, erélyétől függő növedékkísérleteket is végzünk. A korábban elgyertyánosodott területen ma jellemzően bükkös főfafajú erdőállományok helyezkednek el. A hajdani kísérleti területet – Majer professzor

szándékával egybevégoan – örökérdő üzemmódban kezeljük. A terület új kezelési terve 2020-ban készült el, mely javafás erdőkezelési módszert tartalmaz.

A bükkösök árnyékát elhagyva a laposoki tölgygazdálkodással ismerkedtek a szakemberek. A Bakonyban egyes irodalmi források alapján a jelenleginél nagyobb volt a tölgyek térfoglalása a 17–18. században. A kocsánytalan tölgy fiatalkori gyengébb növekedési erélye, érzékenysége a talaj mésztartalmával szemben és a kései fagyokra, valamint a lisztharmat növekedést gátló hatása a bükk és a csertölgy fajok konkurenciájával szemben jelentős hátrányt okozott. A tölgyesek visszaszorulását tovább fokozta a makkoltatás, a sikertelen első kivetelek, az elmaradó ápolások és az egyre fokozódó vadkár is.

A táj tölgyes állományokban jelenleg a fiatal és az idős korosztályok képviselnek nagyobb arányt. Az idősebb tölgyeseket jellemzően mesterségesen hozták létre erdőtelepítéssel, ezek tömbösen állnak. A legnagyobb ilyen tömb a Laposoki tölgyes, amely közel 500 hektáron terül el. Az elmúlt 2 erdőtervi ciklusban az egykorú tömb véghasználatait 30–40 éves ciklusra ütemezték, a területet kisebb erdőrészekre bontották, a felújítás alá vett erdőrészeket 30–40 %-os egyenletes bontással érintették, és makktermés esetén arról, annak hiányában alátelepítéssel kezdődött meg a felújítás.

A kocsányos és szlavón tölgyeseket a makktermés hiányában természetesen nem tudjuk felújítani, itt szinte minden esetben a bontást követő alátelepítésre van szükség.

A kocsánytalan tölgy főfafajú állományok esetében a siker záloga a ciklikusan várható, felújításra alkalmas mennyiségű makk. Az utolsó erdőtervezéskor önálló részletként kialakításra kerültek a hagyásfa csoportok, és a vágásérettségi kortól egészségi állapottól függően további 10 évvel kitolták.

A tapasztalatokat összegezve elmondhatjuk, hogy az idősebb erdők állapotát tekintve mind a kocsányos, a szlavón, mind pedig a kocsánytalan tölgynek helye van a Bakonyban. Mindkét fajtánál intenzív ápolásra van szükség, amit ki kell egészíteni évenkénti többszöri lisztharmat elleni vegyszeres kezeléssel. A felújítást csakis kerítés mögött lehet megvédeni. A gyérítések és öngyérülések következtében több részletben érdemi második szint alakult ki, továbbá a tölgygyegek többségének a koronája is jelentősen növekedett. Ez a

kétféle regeneráció okot ad arra, hogy a jelenleg érvényes felújítási szakaszokat felülvizsgálva az egészséges állományok vágáskorát még további évtizedekkel megemeljük.

Terepi programunk a múlt század közepén indított egzótahonosítási program részeként létesített Forrasztóközi egzótakertben zárult. A kitartó résztvevők Majer Antal kedvenc bakonyi helyszínéről csodálhatták meg a magas-bakonyi panorámát.

Várad József,
Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Gergál-Gombási Mónika**

Egyensúlyban az erdő, a vad és a gazdálkodás

A program helyszíne a Bakonyerdő Zrt. Farkasgyepűi Erdészetének területe volt. Első megállónkon, Iharkúton, az erdészet igazgatója ismertette az erdészet természeti adottságait, erdő- és vadgazdálkodási tevékenységét.

Korn Ignác elmondta, hogy 7400 hektár erdőterületen gazdálkodnak a Bakony hegység északnyugati vonulatán, a Magas-Bakony erdőgazdasági tájrészletben. A terület meghatározó részét bükkös klíma és optimálisnak mondható termőhelyi adottságok jellemzik. Az erdészet csaknem teljes mértékben a természetes felújítógás módszerével kezeli faállományait, éves nettó fakitermelésük 65–70 000 m³.

11 000 hektáron folytatnak vadgazdálkodást, a vagyonkezelésükben lévő erdőterület csaknem 100%-a a vadászati jogosultságukban is van. Vadászterületükön a Magyarországon honos öt nagyvad faj megtalálható és vadászható. Legnagyobb jelentőséggel a gím- és a dámszarvas bír, de egy kis létszámú, ugyanakkor értékes muflonpopulációval is gazdálkodnak. Az éves nagyvad terítékük 1000–1100 db.

Iharkút településen az 1970-es évektől kezdődően bauxitbányászat folyt, ami a rekultivációs munkákat is beleértve egészen 2008-ig tartott. A külszíni fejtésű bányaművelésnek a falu is áldozatul esett, a lakosokat az 1980-as években elköltöztették, a települést felszámolták.

A bánya területén napjainkban is folyó őslénytani kutatásokról dr. Ősi Attila paleontológus, az ELTE Őslénytani Tanszékének vezetője tartott rendkívül érdekes előadást. A tudományos szempontból felbecsülhetetlen értékű lelőhelyen a legidősebb kőzetek a triász időszakból származnak (kb. 220 millió évesek), melyek a kréta időszakban, mintegy 85–90 millió évvel ezelőtt szárazulatra kerültek. Az akkori szubtrópu-

si klíma alatt alakult ki az mai őserinces lelőhely, melynek különlegessége, hogy néhány millió évvel idősebb a többi, késő-kréta korú európai kontinentális gerinces lelőhelynél. Olyan időintervallumot képvisel, mely a szárazföldi gerincek szempontjából Európában eddig jőszerivel ismeretlen volt. Számos faj, így például a *Hungarosaurus tormai*, a *Bakonydraco galaczi*, az *Ajkaceratops kozmai* vagy az *Iharkutosuchus makadii* csak az iharkúti lelőhelyről ismert. Az előadást és a leletek bemutatását követően a kérdések özönének a buszok indulása vetett véget.

A következő állomás Hubertlak volt, ahol 1945-ig a magas színvonalú erdő- és vadgazdálkodást folytató Esterházy család méltán híres vadászháza állt. A buszokról leszállva váratlan betyártmadás érte csapatunkat, a tervezett program folytatása csupán két kollégánk önfeláldozó fellépésének volt köszönhető.

A Bakonyerdő Zrt. mintegy 60 ezer hektáron, 6 egységben folytatott vadgazdálkodási tevékenységét Pölöskei Balázs vadgazdálkodási osztályvezető mu-

tatta be. Ismertette a társaság fogcsiszolatos kormeghatározáson alapuló gím-gazdálkodását, továbbá a vaddisznó és a muflon területhasználatának GPS nyakörv segítségével végzett eddigi kutatási eredményeit.

2016-ban 50 db 5 évnél idősebb bika fogat csiszolták be, majd 2017-ben már 170-et. 2018-ban is kampányszerűen, majd később már csak ellenőrzésként végezték a vizsgálatokat. Táblázatba foglalták az elejtés előtti (hivatásos vadász által becsült) kort, a terítéken, a kifőzés és a bírálati kort. Ehhez később tették hozzá a csiszolatokból származó évet. Az első éveket követően kialakult az a táblázat, ami már minden részletet tartalmazott. Megállapítást nyert, hogy változtatni kell a vadgazdálkodási írá-

nyon a tájegységen belül, differenciálni kell a vadászterületek között!

Utolsó állomásunkon Vizi Norbert fővadász tájékoztatta a résztvevőket az erdészet vadföldgazdálkodásáról. Terepi bemutatón ismertette a különböző fűkeverékek vadlegelőként és szenázs-ként történő alkalmazásának gazdasági és biológiai előnyeit a gím- és dámszarvas-gazdálkodás esetében.

Korn Ignác, Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Istvánffy Alexandra**

Újjászületés a vörösizap-katasztrófa után

A korai indulást követően a Devecseri Erdészet szakemberei által vezetett program résztvevői hangulatos Balaton-felvidéki falvakat érintve, a Kab-hegy és a Kapolcsi-medence peremén, festői tájon át érkeztek Ajka térségébe. Az utazás alatt betekintést kaptak a Ba-

tének lehetséges okaival és lefolyásával ismerkedtek a résztvevők.

A vörösizap-katasztrófa témakörét követően a zagykazetta tőszomszédságában lévő, a 2021–22. években az Országfásítás – Mintafásítás III. program keretében kivitelezett, mintegy 28 ha területű, KST főfafajú erdőtelepítés területén elvégzett gyomirtó vegyszerek összehasonlítását célzó kísérlet parcelláit mutatták be a szervezők.

A két ütemben történt posztemergens-kijuttatás során 9 különböző növényvédőszeret próbáltak ki, négyeser ismétlésben, kontrollparcella alkalmazásával. A kísérlet eredményét *dr. Patocskai Zoltán* erdőművelési osztályvezető vezetésével értékelték ki. A terepi bemutatóhelyszínen a B.L. Agrokem Kft. szakemberei az erdőtelepítésben különböző kamerával felszerelt és képalkotó eljárásokra képes monitoring drónnal készített felvételek felhasználási lehetőségeit mutatták be, majd egy növényvédelmi munkákra felszerelt drónnal bemutató permetezést hajtottak végre.

Ismét buszra szállva, a vörösizap tematikát folytatva, a Torna-patak völgyében, az egykori vörösizapfolyam útját követve a résztvevők megtekintették Kolontár falunak, majd Devecser városának az áradat által érintett és emiatt ledőzerolt, majd parkosított tele-

pülésrészeit. Eközben hallhatták a katasztrófa következményeit, a mentés, mentesítés és helyreállítás lépéseit.

Megismerhették a Devecseri Erdészet által elszenvedett károkat, illetve a Bakonyerdő Zrt. közreműködését a katasztrófát követő helyreállításban, kezdve az első pillanatokban végzett emberélet mentésétől a napjainkig tartó tájrehabilitációig.

A vörösizap témakör a *Makovecz Imre* által tervezett Újjászületés Ökomenikus Kápolnánál zárult, ahol *Ferenczi Gábor*, Devecser város polgármestere köszöntötte a Vándorgyűlés résztvevőit, majd elmondta, hogy állt talpra a város a tragédia okozta traumából.

Rövid buszozás után Sárosfőre érkezve a vendégek elsőként a Sárosfői csemetekert történetébe és jelenlegi működésébe nyertek betekintést, továbbá a 2020–2021-ben megvalósult infrastrukturális fejlesztéseket, a csemetekert korszerűsítésének elemeit vehették szemügyre. A program részeként megsejlelték az idei magvetéseket, kiemelt figyelemmel a klímaváltozást toleráló idegenhonos fafajok kísérleti termeléseire, körbejárták a csemetekertet, megnézték az új makktároló kunyhókat, végül a csemetehűtő és válogató épületét.

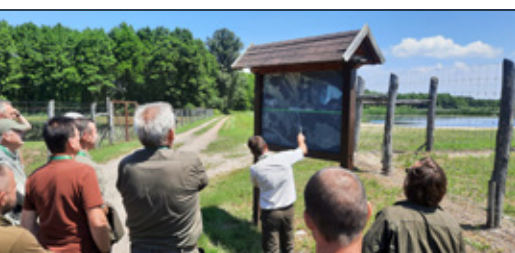
A Sárosfői Vendégházban a helyi alapanyagokból elkészített ebéd elfogyasztása után következett a Sárosfői Halastavak bemutatása. A másfélórás séta során *Nagy Gergely* erdészeti igazgató ismertette a gr. Esterházy Ferenc által 1907-ben létesített tórendszer történetét, vízellátási lehetőségeit és problémáit, valamint a halgazdálkodást történetét. Ízelítőt kaptak a természeti értékekből, hallhatták a jelenkor kihívásairól és az élőhelyfejlesztés, a természetvédelem és a halgazdálkodás egységén alapuló hasznosítási koncepcióról.

Nagy Gergely, dr. Patocskai Zoltán,

Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Nagy Gergely,**

B.L. Agrokem Kft.

kony alumíniumiparának történetébe, a bauxitbányászat kezdetétől egészen a vörösizap keletkezéséig. Eközben a buszok is megérkeztek a 2010. október 4-i vörösizap-katasztrófa kiinduló pontjához, a 10. számú zagykazetta ÉNY-i sarkához, az ún. „szakadáshoz”. A helyszínen a katasztrófa bekövetkez-

A Somló és térsége természeti, kulturális értékei

„Somló a Kisalföldnek a Bakonyra dülő penneplénjéből óriási hegyszigetként kiemelkedő, hatalmas, bazaltból álló baranghegye, mely a Dunántúlnak turistailag is egyik legszebb, nemzetgazdasági szempontból pedig egyik legértékesebb hegye, mely mint természeti emlék, a földkerekségnek is legérdekesebb hegyei közé tartozik.”

Dornyay Béla

A Somló egyike hazánk bazaltból álló vulkáni tanúhegyeinek, a rajta álló erdők mindegyike fokozottan védett természetvédelmi terület. Elsődleges rendeltetésük a természetvédelem, faanyagtermelést nem szolgálnak, ezért meglehetősen kevés erdőgazdálkodói kérdés merül fel velük kapcsolatban.

A tanúhegy szinte óvja a felszínén kialakult életet – a napsütéses órák száma kétezer fölött van évente, és bár a csapadék évi hétszáz milliméter, a jégeső hozó felhőket a hegy eltéríti, ezért rendkívül ritka a jégverés. Felszíni és felszín alatti vizekben egyaránt szegény, a Somló ideális hely a magas színvonalú szőlőkultúra kialakítására – ahogy azt már a rómaiak is felfedezték.

A program indulásakor a Somló-hegy lábánál fekvő dobai Erdő-kastélyt és az azt körülölelő parkot Horváth Zoltán, Doba község polgármestere mutatta be. A kastély rekonstrukcióját az akkori vagyongazdálkodó (a Gondnokság utóda), a Forster Örökségvédelmi Központ mint projektvezető, a fent említett területet vagyongazdálkodó Bakonyerdő Zrt., valamint a par-

kot az épületekkel együtt használó Csolnoky Ferenc Kórház és az általuk létrehozott konzorcium végezte.

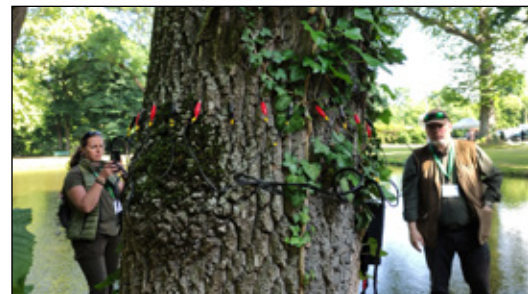
A kastélypark 2015-ös helyreállítása során nagy hangsúlyt kapott a történeti faegyedek életének meghosszabbítása, valamint az idős fák beteg, száraz ágai által okozott balesetveszély elhárítása, ami több ezer fa ápolását tette szükségessé. A pontos detektálást és a kérdéses esetek eldöntését a munka előkészítése során FAKOPP vizsgálattal végezték, amely képes a fákból lévő rejtett üregek, korhadások akusztikus, roncsolásmentes felderítésére. A műszert gyártó FAKOPP Enterprise Bt. részéről dr. Divós Ferenc és Divós Gábor favizsgálati bemutatót tartottak, mely által betekintést nyertünk a törzs és a gyökér műszerrel történő vizsgálatába, valamint a gombabetegségek kimutatásába.

A kastélyparkban tett látogatást követően a hegy lábától gyalogosan indultak a résztvevők a Somlóra. A szőlőn kívül a hegykúp fás szárú növényzetét elsősorban melegkedvelő tölgyesek és gyertyános-tölgyesek alkotják, gazdag aljnövényzettel. A terü-

let 1993 óta tájvédelmi körzet, melynek értékeiről a túra során *Hardi Ferenc*, nyugalmazott természetvédelmi őr és aktív somló borosgazda mesélt.

Első megállónk a Somló vára volt. A vár történetét *Petrik Iván* író, történész mutatta be, majd megtekintettük a 2022-ben átadott, a Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében felújított kaszárnyarészt is.

A program második felében a Somló csúcsára és a tetőre érve az eddig megtett kilométereket déltájban egy hosszabb pihenővel szakítottuk meg. A helyi gasztoélmények élvezete mellett lehetőség nyílt a Szent István-kilátó megtekintésére. A 432 méter magas hegy tetején épült erődítményszerű kilátót a közép-európai építészet egyik kimagasló alakja, *Medgyaszay István* tervezte 1938-ban. A 12 méter magas kilátótoronyban falépcsőn lehet feljutni a teraszra, ahonnan csodálatos körpanoráma tárul elénk: dél felé a balatoni tanúhegyek sorakoznak a távolban, nyugatra a szomszédos Ság-hegy, tiszta időben a Kőszegi-hegység és a Schneeberg, kelet felé a Bakony vonulatai láthatóak.

Somlót a Margit-kápolnát útba ejtve, a somlívásárhelyi oldalon hagyta el a program útvonala. Lefelé menet ismét szemügyre vehettük a szőlőbirtokokat, a régi, de gondozott pincéket, s emlékeink közt elraktározhattuk a hegy páratlan atmoszféráját.

Kiss Csaba László, Ther András,

Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Kecskés Róbert**

Festetics-örökség – A Keszthely környéki erdők bemutatása

A program során a Keszthelyi Erdészet két nagyon különböző adottságú területét keresték fel a résztvevők. A Keszthelyi-hegység déli peremén balatoni panoráma mellett ismerkedtek a fekete fenyvesek kialakulásának történetével és pusztulásukkal, valamint a fenyő után természetesen kialakuló állományokkal.

A Keszthelyi-hegység déli, gyenge termőhelyi adottságú területein a 20. század első feléig jellemző volt, hogy az erdők irtását követő legeltetéssel hasznosították a területeket. Ez az országban sokfelé megfigyelhető jelenség annak volt köszönhető, hogy a faanyagnak nem volt számottevő gazdasági értéke, emellett ezek az erdők faanyagtermelésre csak erősen korlátozott módon alkalmasak. Ezért érdemi bevétel csak a legeltetéssel volt biztosítható.

Az erdőirtás és a legeltetés jelentős talajpusztulást eredményezett, kopárok alakultak ki. Az, hogy ma a hegységben bármerre is járunk, zárt erdők fogadnak minket, annak köszönhető, hogy a 19. század második felétől megindultak a kopárfásítások.

A feketefenyő erdővédelmi problémáit már az 1940-es években publikálták, majd gyakorlatilag minden évtizedben – amikor a csapadékviszonyok kedvezőtlené váltak a fenyő számára – jelentkezett a fenyőpusztulás. Ma úgy gondoljuk, ha feketefenyő pusztulásának minden esetben a csapadékhiány a fő oka, a gombakárosítók csak a legyengült fákat betegítik, azaz gyengült ségi kórokozónak tekinthetők.

A minden eddiginél aszályosabb 2011-es és 2012-es évek eredményeként bekövetkezett erdőpusztulás miatt elrendelt egészségügyi termelések során közel 100 000 m³ fenyőt termelt le az erdészet. A munkálatok az erdészeti hatóság által előírt határidőre teljesültek, eredményeként a hegység fenyveseinek mintegy 2/3-a eltűnt.

Elgondolkodtató, hogy az idegen honos feketefenyőn kívül az őshonos lombos fafajok is pusztultak. A fenyővel közel megegyező lombos faanyag – elsősorban cser – szintén letermelésre került. Bár a helyszínen szemlélődve megállapítást nyert, hogy a természet regenerálódási, alkalmazkodási képessége ismét felülmúlja a várakozásokat, azonban a klímaváltozás miatt egyre nagyobb területeken kell lemondanunk a gazdasági szempontból megtérülő erdőgazdálkodásról.

A második helyszínen, a Tátika környéki tölgyes erdőben szóba került a térség erdeinek múltja, természetes úton történő felújításuk, pozitív szemléletű, faegyedre koncentrált nevelésük. A Keszthelyi-hegység északi részén fekvő Tátika-csoport bazalt alapközeten kialakult erdei, a Dolomit-régiónál lényegesen kedvezőbb feltételeket biztosítanak az erdőgazdálkodás számára.

A Tátika és a Szebike hegyek között elterülő Várberekben a Festeticseknek köszönhető, nagy értékű szlavón tölgyes állományok találhatóak. A mintegy 130 éves állományok első generációja, Szlavóniából származó makkból létrehozott tölgyesek, gazdasági értékük kimagasló, de ökológiai, természetvédelmi szempontból is megőrzendők. Az értékőrzésnek egyik eszköze, hogy az erdőt minél hosszabb idő alatt újítjuk fel, biztosítva az életközösséget alkotó legtöbb faj számára, hogy „átköltözhessenek” az idős erdőből a már felújultakba, az öreg erdő véghasználata előtt.

A másik eszköz, hogy az életközösség vázát adó, gazdasági értelemben is nagy értéket képviselő szlavón tölgy genetikáját átmentjük a következő generációra, melynek legjobb eszköze a természetes erdőfelújítás.

Mindkét helyszínen látottak értékléséhez fontos leszögezni, hogy a gazdálkodási területek védett, turisztikailag frekventált térségben találhatóak. *Fábián Tamás* erdőfelügyelő és *Sinka Gábor*, a BfNP munkatársa helyismere-tükkel, tapasztalatukkal, szakmai felkészültségükkel gazdagították a programot.

Hoffmann Pál,
Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Somogyi Balázs**

Festetics-örökség – Keszthely térsége és a Balaton

A program résztvevői a Festetics Imre Élmenyközpont munkatársainak kíséretében elsőként öt földrész trófeáit csodálhatták meg a keszthelyi Festetics-kastély parkján átsétálva, a Vadászati kiállításon.

Keszthelyre gondolva, az egyik első eszünkbe jutó név a Festetics. A horvát származású család a 17. században jött Magyarországra. 1739-ben vásárolták meg a keszthelyi birtokaikat. A következő bő 200 évben a család egymást követő generációi – az adott korban kifejezetten haladó szemlélettel – sokat tettek Keszthely fejlődéséért, a lakosság jólétéért.

Életük során meghatározó szerepet játszott a vadászat, a Georgikonon 1806-ban – az országban elsőként – beindult a felsőfokú erdész- és vadász-képzés. A kastélyt több helyen is a család trófeái díszítették, ezek az emlékek sajnósan eltűntek.

A 2008-ban megnyitott kiállítás a családnak méltó emléket állít. A múzeumalapító *Hídvégi Béla* elhivatottságá-

nak köszönhetően a trófeák sok esetben élethű preparátumként, élőhelyükön bemutatva láthatóak. A kiállítás folyamatosan bővülő jelenlegi arcát *Tóth Csaba* múzeumvezető kiváló szervező- és kitaró fejlesztőmunkájának köszönheti.

A következő helyszínként a Bakonyerdő Zrt. egyik meghatározó közjóléti attrakcióját, a Festetics Imre Élmenyközpontot (FIÉK) fedezték fel a lelkes résztvevők. Az élmenyközpont elődje, a Festetics Imre Állatpark 2013-ban jött létre a társaság saját beruházása révén. Az azt követő évben egy ökoturisztikai pályázat keretében nyitotta meg kapuit a Természet Háza Látogatóközpont. A hatékonyabb működés és a komplexebb látogatói élmények kiszolgálása érdekében 2021 januárjától a két intézmény összevonásra került, és Festetics Imre Élmenyközpont néven működik.

Ma már három egységből épül fel. Egyrészt a Természet Háza interaktív látványelemekkel, fotóillusztrációkkal, akusztikus és vizuális effektekkel, élethű dioramákkal színesített kiállítása, másrészt a manapság már ritkaságszámba menő őshonos magyar háziál-

latok a „Falusi udvarban”, míg a különféle vadfajokra kíváncsi látogatókat pedig a Vadfarm invitálja tartalmas időtöltésre. Az állatok megismerését segítik a park területén elhelyezett bemutatató táblák és a különleges AR (kiterjesztett valóság) program.

A kiterjesztett valóság alkalmazás maga nagyon látványos, hiszen 3D megjelenítésük az állatok, és mozog-

nak is. Az élmenyközpont munkatársai a komplexum adta lehetőségeket kihasználva számos programot, tematikus eseményt szerveznek, s ezek népszerűségének köszönhetően ezek több embernek tudjuk átadni a számunkra fontos ismereteket, megőrzendő értékeket.

Ezt követően a résztvevők a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. keszthelyi telephelyén ismerkedtek a Balatonnal, a Balaton élővilágával, különös figyelmet szentelve a halaknak.

A balatoni halászat érdemben átalakult, a gazdálkodás jellege megváltozott. Kiemelt szerep jut a balatoni halállomány fenntartásának, fejlesztésének, amelyet azonban már nem halászat, hanem horgászat, horgászturizmus útján hasznosítanak.

Fontos célkitűzéssé vált az ökológiai szemléletű halgazdálkodás, a természetvédelmi értékek védelme és a minőségi turizmus feltételeinek biztosítása. A cég megváltozott feladatokhoz innovatív módon való alkalmazkodásának ékes példája a keszthelyi telephely átalakulása, ahová az ipari halászat bázisából egy turizmust kiszolgáló horgászcentrumot varázsoltak. A látogatás során a szakemberek az élményt fokozva, rövid, izgalmas hajóúton ismertették meg a csapat tagjait a Keszthelyi-öböllel.

Hoffmann Pál,
Patocskai-Lunk Eszter,
Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Svéda Gergely, Vigh Ilona**

Balaton-parti erdőkezelés

A programon a résztvevők a Bakonyerdő Zrt. Balatonfüredi Erdészeténél a Balaton-felvidéki erdőgazdálkodás szépségeivel és nehézségeivel ismerkedhettek.

A program a tihanyi Őrtorony-kilátóig tartó könnyű gyalogtúrával kezdődött. A 2016-ban készült építmény organikus anyagokból, az egykor ott található római őrtornyokat idéző formában készült, fa és helyi terméskő felhasználásával, a tihanyi Apáti-hegyen.

Az elénk táruló balatoni panorámát szemlélve *Vers József*, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park tájegységvezetője – mint a Tihanyi-félsziget egyik legszakavatottabb ismerője – beszélt a térség látnivalóiról, azok természetvédelmi vonatkozásairól.

Az Erdészet kezelésében álló területek 22%-a védett, 51%-a pedig Natura 2000-es terület. Az illetékes természetvédelmi hatósággal és a nemzeti park szakembereivel a kapcsolat szoros és konstruktív. Fő célunk, hogy hosszú tá-

von biztosítsuk a tartamos erdőgazdálkodást a védelmi és közjóléti funkció megerősítésével. A munkák tervezése és végrehajtása során folyamatos a kapcsolattartás, és mindig sikerül megtalálni azokat a kompromisszumokat, amelyek mindkét fél számára elfogadhatóak. Az erdőfelújítást az arra alkalmas állományokban mindenhol természetes úton végezzük. A zömében cseres, kocsánytalan tölgyes állományok felújítása jelenti az erdészet fő feladatát.

A második megálló a Csopektől északra fekvő nosztori feketefenyves tömb, ahol bemutatásra került az elmúlt évek aszálya nyomán kialakult fenyőpusztulás, illetve a pusztulást követő kárfelszámolás folyamata. Jelentős volumenűek az egészségügyi termelések. Ezeknek zöme a feketefenyő pusztulása miatt válik szükségessé.

Kiemelt feladat a mielőbbi, kíméletes technológiájú egészségügyi termelések elvégzése, a lomberdővé alakítás megkezdése és véghezvitele. A fenyőállományokban mindenütt megtalálható az őshonos lombos fafajok természetes úton alátelapított újulata, így az egészségügyi termelések utáni erdőfelújítást erre alapozzuk.

Az erdőterületek – frekvenciált elhelyezkedésükből kifolyólag – kedvelt kirándulóhelyek. Az erdészet specialitását épp a Balaton közelsége adja, hisz a szokásos erdészeti feladatokon túl nagyon nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az általunk kezelt erdők a közjóléti funkciójukat maradéktalanul ellássák.

A program folytatásaként, egy rövid sétát követően, a hidegkúti kisháznál álló cseresekben folyó természetes felújítási folyamata és eredményei kerültek előtérbe. A térségbeli idős cseresek zömében sarjeredetű állományok. Ebből kifolyólag egészségi állapotuk, vitalitásuk gyengébb, mint a hasonló korú mageredetű egyedeké. A felújítási folyamatot 70 éves korban kezdik, amikor az állomány még képes megfelelő

mennyiségű és minőségű makkot teremni.

Sajnos az a tapasztalat, hogy az utóbbi években, évtizedben a cser egyre ritkábban terem, egy-egy jó makktermésre 6–8 évet is várni kell, ezért is fontos feladat a lehullott makk védelme. Ezt segíti az állomány alatti sűrű cserjeszint levágása (bozótirtás).

A munkák után az állomány „átláthatóvá” válik, kevésbé szívesen áll meg benne a vad, ha ott van, akkor is megszűzről látható, jobban vadászható. Tapasztalatok szerint ez – még a korábbi, magasabb vaddisznólétszám mellett is – elegendő a makktermés védelméhez.

A megjelenő újulatra 1-2 alkalommal további, kisebb erélyű bontást végeznek, majd az újulat fejlődésének függvényében haladnak tovább a részvégvágásokkal. A részvégvágások kis területűek, mindenkor az újulat fejlődését követik.

Az említett felújítási folyamat az első beavatkozástól az erdőfelújítás befejezéséig cca. 20 év alatt zajlik le, mert a gyenge termőhelyen a csemete csak lassabb ütemben fejlődik.

A program hajózással zárult, érdekes történeteket hallgatva a balatoni legendáriumból, az 1800-as évek balatonfüredi fürdőéletéből.

Némethi Kálmán,

Bakonyerdő Zrt.

Fotó: **Mesterházi József**

A magonctól a parkettáig

A szakmai program a Bakonyerdő Zrt. legnagyobb területen gazdálkodó Bala-tonfüredi Erdészetében, annak nyugati, Agár-tetői erdőgazdálkodásában zajlott. A terület talajviszonyai a sokféle alapkőzetnek (permi vörös homokkő, mészkő, dolomit, bazalt, lápi kotu) köszönhetően változatosak, ezt hűen tükrözi az erdészet faállományának változatosága is.

A program részének a mintegy 5500 hektáros erdőgazdálkodás Hegyesd kerülete adott otthont, ahol a csapat első útja a Hegyesd 8 D erdőrészletbe vezetett. A helyszín különlegességét adta, hogy a hazai nemes tölgy fafajánk mellett jelentős elegyarányal képviselteti magát a magyar tölgy (*Quercus frainetto*).

Az erdészet néhány éve kezdett komolyabban foglalkozni a részlet tölgyállományával, annak délkelet-európai természetes elterjedése, illetve klímaigénye miatt. Az erdőtervek több ciklusra visszamenően olasztölgyként (*Quercus virgiliana*) írták/írják le, de mivel mind kéregmintázatban, mind levélalakban, természetben meglehetősen változatos, így további vizsgálatokra, illetve segítségre volt szükség a faj pontosabb beazonosításához.

Az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársai, dr. Cseke Klára (tudományos főmunkatárs, Nemesítési Osztály) vezetésével egy rendkívül érdekes beszámolót tartottak a faj vonatkozásában a jelenleg is zajló tudományos kutatás eredményeiről, a jövőbeni perspektívákról. Az előadásuk érintette a 2019 óta folytatott vizsgálataikat a megmaradt idős egyedek genetikai mintázatának, egyediségének feltárása, felmérése vonatkozásában, megemlítésre került a faj hazai maradványállományainak leltározása, eredetük feltárása, jövőbeni alkalmazhatóságuk lehetőségei is.

A program második állomásán az erdészeti erdőgazdálkodó, Waldinger Gergely felvázolta az idős, egykorú, cserfőfajájú, zömmel tuskósarj eredetű, mintegy 200 hektáros erdőtümb felújítási feladatait, mellyel a 2000-es évek elején szembesült. Szó esett a száralóvágás mint a tömbhöz adaptált felhasználási mód helyi sajátosságairól, statisztikai és tervezett faállományviszonyokról, a felújítási folyamat közben szem előtt tartandó erdőgazdálkodói szempontokról (mageredet, elegyesség, koreloszlás), az évek során tapasztalt problémákról (klíma, egészségi állapot, makktermés, károsítók) is.

A program pont hangsúlyos és talán legnagyobb érdeklődéssel hallgatott részét képezte Vókó László természetvédelmi örkerület-vezető (BfNPI, Nyugat-Veszprém és Kelet-Zala Tájegység) előadása, mely jó betekintést biztosított a résztvevők számára a terület természetvédelmi adottságain, a szem előtt tartandó természetvédelmi szempontrendszereken keresztül a következetesen végzett természetvédelmi kezelői tevékenységbe, illetve az erdészettel való konstruktív, előremutató közös munkába. Kiemelte a közös biotópfajjelöléseket, a hagyásfacsoport/mikro-élőhelyek/kíméleti területek egyeztetés útján történő kialakítását, az erdőgazdálkodás és természetvédelem összehangolhatóságát is.

A délelőtti utolsó állomásán Farkas Attila nyugalmazott erdészeti igazgató (Monostorapáti Erdészet) várta a társaságot. A jelenleg nyugdíjas éveit töltő kolléga sok érdekes információval, történettel szolgált a bakonyi Szent Jakab

pálos kolostorromról, melyet a rövid séta alkalmával bebarangoltak a résztvevők. A templomrom jelenlegi állapotát a kb. tíz évvel ezelőtti, több lépcsős, az erdészet által levelezényelt régészeti feltárás nyomán nyerte el.

A kolostorrom megtekintése után a nap a BEFAG Parkett Kft. üzemegységénél zárult Zalahalápon, ahol Pauer Károly ügyvezető és kollégái ismertették a parkettagyár történetét, tevékenységét, a magas minőségű többretegű parketta előállítási folyamatát.

Waldinger Gergely, Bakonyerdő Zrt.
Fotó: **Takács Péter**

Jövőre Egerben!

A Bakonyerdő Zrt. szakmai múltját, jelenkori kihívásait, a jövőbeli törekvéseket, a térségi erdő- és vadgazdálkodói tevékenységét, az elsődleges és másodlagos faipari ágazatát, az ökoturisztikai fejlesztéseket, illetve a Bakonyvidék gazdag történelmi, kulturális értékeit bemutató terepi programokról a Vándorgyűlés résztvevői visszatértek a Balaton partjára, Zánkára, hogy jelen legyenek az egyesületi Vándorgyűlések hagyományos záróünnepségén, a folytonosság és az összetartozás szimbólumát is jelentő vándorzászló-átadáson.

Ennek alkamával *Varga László*, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója mint házigazda búcsúzott a Kárpát-medencei erdész kollégáktól, a tagságtól, a vendégektől, majd *Elmer Tamás*, az OEE főtitkára köszönte meg a házigazdák színvonalas, igényes szervezőmunkáját, és az egyesületi tagság nagyszámú jelenlétét.

Ezt követően a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója feltűzte a Vándorgyűlés zászlajára az OEE 153. Vándorgyűlésének szalagját, és átadta a vándorzászlót a 2024. évi rendezvény házigazdájának, *Dobre-Kecsmár Csabának*, az EGERERDŐ Zrt. vezérigazgatójának, aki őszinte erdészbarátsággal invitálta, ezúttal az Északi-középhegység erdő

Varga László és Dobre-Kecsmár Csaba a zászlóátadáskor

borította hegytájaira, az Egyesület tagságát.

Nagy László

Fotó: **Bárdi Bálint**

Köszönetnyilvánítás

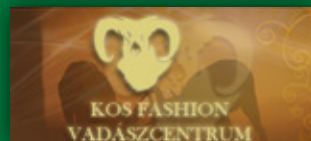
Az Erdészeti Lapok Szerkesztősége ezúton köszöni meg az OEE 153. Vándorgyűlését bemutató lapszám tartalmának összeállításában közreműködők segítségét.

Köszönet *Patocskai-Lunk Eszter* kommunikációs vezetőnek (Bakonyerdő Zrt.) a szakmai tartalmak, terepi beszámolók és az illusztrációk szervezésében nyújtott segítségéért!

Köszönet a szakmai felvezető anyagok szerzőinek és a terepi programokat bemutató minden szerzőnek a kéziratok megírásáért, a terepi programokon fényképeket készítő kollégáknak a fáradozásért, illetve a Bakonyerdő Zrt. minden érintett munkatársának az együttműködésért!

Nagy László főszerkesztő

Együttműködő és támogató partnereink:

EGY VÁNDORGYŰLÉS MARGÓJÁRA – FIRMASOR

A selmeci hagyományok alapigazsága, hogy: „*A Firma sosem volt balek, csak Firmacsíra, egy balekből pedig sose lesz Firma. Egy Firmának a balekja mindig csak balek marad.*” Persze idővel ezek az alapigazságok is elveszítik jelentőségüket. Egy-egy vándorgyűlés jelentős részben ultra-supra veteránissimusok, veteránissimusok és firmák találkozája, ahol az elmúlt közel fél évszázad alatt végzett firmák egy része találkozhat. A soproni veteránissimusokra általában nem jellemző, hogy számontartánák a soproni családfát, azaz ki volt a firma firmájának a firmája, a déd- vagy az ükfirma. Pedig a firmafelmenőket kutatva érdekes családfaágakra bukkanhatunk.

A zánkai vándorgyűlésen készült fotón hat firma látható, akik két családfa ágrészt képviselnek.

A kép bal oldalán látható négy firma jobbról balra nézve: *Ambrus Ildikó* (végzett 1986), firmája *Andrési Pál* (1983), firmája: *Nagy Csaba* (1980), firmája: *Folcz Tóbiás* (1977). A négy firma közös jellemzője és érdekessége, hogy valamennyien az erdészeti középfokú szakoktatás oszlopos tagjai.

A kép jobb szélén látható firmasorból *Andrési Réka* (2015) hiányzik. De jelen volt firmája: *Czirfusz Csilla* (2013), firmája *Folcz Ádám* (2011). A kép másik érdekességét Folcz Ádám fogalmazta meg, aki az egyetlen olyan veteránissimus, aki elmondhatja magáról az alábbi: „*Az én balekunokám apukája az én apukám balekunokája.*”

Andrési Pál okl. erdőmérnök

A résztvevők névsora

Ábrahám István, Ádám Dénes, Adamik Péter, Ágij László, Almási István, Áncsán György, André Zoltán, Dr. Andréka Tamás, Dr. Andrési Dániel, Andrési Pál, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó

Babiczki László, Babics István, Bácsmegi László, Badari Tibor, Bagó János, Bajner Attila, Bajtel Gyula, Bakay László, Bakó Csaba, Bakon Gábor, Bakon József, Balázs Anikó, Balázs Róbert, Bálint István, Bálint Sándor, Bálint Tibor, Balogh Erik, Balogh-Kömpöc Róbert, Balsay Miklós, Balsay Miklósné, Bán Gábor, Bányai Béla, Bányai Péter, Dr. Bárány Gábor, Dr. Baranyi Dalma, Baráth Gábor, Barbina Levente, Bárdi Bálint, Barna Péter, Barta Dominik, Bartha Péter, Barton Zsolt, Bartus József, Bata László Péter, Báthy Bence, Békésiné dr. Erdey Erzsébet, Bekőné Polner Katalin Zsuzsanna, Belicza Zoltán, Bene Zsolt, Benei Béla, Benei Zsolt, Benéné Székely Csilla, Beniczki János, Benko Roland, Berdár Zoltán, Berecki Gábor, Berényi Attila, Béres Milán, Bertók Zsolt, Prof. dr. Bidló András, Billik Miklós, Binder Bálint, Bíró János, Biróné Marton Zsuzsanna, Bitay Mihály, Bodonyi Gábor, Bogár János, Bognár Bence, Bognár Gábor, Bognár Károly Tibor, Bohóczy János, Bóka Zoltán, Bolgár Róbert, Bóna József, Dr. Bondor Antal, Bónyai László, Boros Ferenc, Dr. Borovics Attila, Borovics László, Bors László, Borsó Gábor, Both Hajnalka, Bottos Judit, Bozó Krisztián, Böröcz István, Bugán József

Czakó Mihály, Czanka Gábor, Czeglédi László, Czeller Márton, Czémán Imre, Dr. Czibulka Edit, Czígola Gyula, Czirfusz Csilla, Czirkó István, Czvitkovicsné Tóth Tünde

Csabai Zsolt, Cságoly Imre, Csala Flórián, Csányi Katalin, Dr. Csányi Sándor, Csapó Bálint Dániel, Csapó György, Csapó József, Csébi Luca, Csikós Gábor, Csikós Máté, Csillag Vince, Csillag Zsolt, Csirke Ferenc, Ifj. Csirke Ferenc, Csiszár Adrienn, Csók Péter, Csóka Péter, Csókáné Szabados Ildikó, Csonka János, Csonka Tibor, Csonotos Dömötör, Csoré László

Dalvári Vince Gábor, Dávid József, Déák András, Dégi Zoltán, Derján Béla, Dézsi Károly, Dezső Vilmos, Dobó Béla, Dobó István, Dobos Ildikó, Dob-

re-Kecsmár Csaba, Dóda Dávid Géza, Domján Sándor, Doncsicz Károly, Dongó Leila, Dósa Ildikó, Drabbant Zsolt, Drávavölgyi Gábor, Druzsba Attila, Dudás László Péter, Dudás Pál, Dudás Tamás, Duska József

Egresi Miklós, Ekés Bálint, Elmer Tamás, Emmerling Gábor, Emmerlingné Köhler Marietta, Encsi Csaba, Erdei Gábor

Fábián Attila Gábor prof. dr., Farkas Csaba, Farkas Judit, Farkas Lajos, Farkas Rolf, Farkas Viktor, Farkas Zsuzsa, Fazekas József, Fazekas Tamás, Fehér Adél, Fehér Balázs, Fehér István, Fehér Sándor, Fehérné Rácz Ágnes, Fejes József, Fekete István, Fekete József Menyhért, Fekete Péter, Fekete Róbert, Fellner Zoltán, Fenyvesi Csaba, Ferenzi Tamás, Ficzeré Mónika, Fifek Katalin, Filep Miklós, Fitos Kornél, Fodermayer Vilmos, Fodor Mihály, Dr. Folcz Ádám Béla, Dr. Folcz Tóbiás, Frank Gábor, Fülöp Zsolt János, Fűr Tamás

Gaál Ferenc, Gaál György Antal, Gaál István, Gaest Gergely, Gál Gergely, Gál Imre, Gál László, Gál Sándor, Galamb Gábor, Galambos István, Gál-Tasi Lilla, Gángó Csaba, Géci Hilbert, Gemer Ferenc, Gencsi Zoltán, Gerely Ferenc, Gerencsér Zoltán, Gergál Sándor, Gergár-Gombási Mónika, Gerner László, Gernerné Márcz Nóra, Góhér Zoltán, Göbölös Péter, Göde Tamás, Gödörházi Gábor, Göndöcs Róbert, Gregán Zoltán, Guttmajer Gergely, Guzsván Zsolt

Gyenes Károly, Gyenize-Nagy Balázs Ábel, Gyergyák Lajos, Gyovai Tamás, Györffy Balázs, Győri Krisztina, Györke Gábor, Györke Zsombor, Györök Lajos, Győry Kende Simon, Győry Róbert, Gyüre Kázmérné

Hajdú András, Hajdú László, Hajdú Oszkár, Halász Gábor, Halmos Zoltán, Hambuch Mátyás, Hámosi András, Harhai László, Dr. Haszonits Győző, Havaj Kornél, Házi Ferenc, Hefler László, Hegedűs Zoltán, Dr. Heil Bálint, Dr. Heilig Dávid, Heim Márton István, Hencz Tamás, Hercz Attila, Hidas Tibor, Hipság István, Hirmann Antal, Hoffmann Pál, Hoffner Tamás, Holik Blanka, Homoki József, Honti Zsolt, Hornyák Tamás, Horváth Attila, Dr. Horváth Béla, Horváth Dénes, Horváth Gábor, Horváth Gábor, Horváth László, Horváth Péter,

Horváth Róbert, Horváth Róbert, Horváth Roland János, Hraska Gergely, Hulják Péter, Husz Bettina

Iberpaker Gábor, Illés Gergely, Iski RICHÁRD, Iskiné Vági Evelin, Isó Lajos, Ivádi László, Ivancevity Vlada, Iványi Ákos, Iványi Tamás

Jagicza Attila, Jakab Attila, Jakab Nándor, Jákliné Mihály Bernadett, Dr. Jám-bor László, Jánicsák Lénárd, Jánosi Kristóf, Jánosi Mária, Dr. Jánoska Ferenc, Janovicz István, Javós Zoltán, Józwiak Bernard, Józsa Balázs, Józsa István, Józsa Tamás, Juhász Balázs, Juhász Lenke, Juhász Pál, Ifj. Juhász Pál, Juhász Tamás, Dr. Jung László

Kaczur Roland, Kaczvinszki Tamás, Kaitz Zoltán, Kajtor Zsolt, Káldy József, Káli Norbert, Kalina István, Kalincsák Péter, Kálmán Imre, Kálmán Miklós, Kanizsai Botond András, Kanta Bernadett, Kármán Róbert, Katona Aladár, Katona Máté, Kecskés Róbert, Kelecsényi Szilárd, Kelemen Csaba, Keresztes György, Kertész Ferenc, Keszei István, Keszeiné Kozma Lilla, Keszleri József, Kincses Miklós, Kindla Norbert, Király Géza, Király Kornél, Király László, Dr. Király Pálné, Kis Prumik Ágnes, Kiss Bence, Kiss Csaba, Kiss Csaba László, Kiss Gáspár Levente, Kiss József, Kiss László, Kiss Zsolt, Kissné Szabó Gabriella, Kladiva Tamás, Koczka Zoltán, Kocsis Tamás, Kókai Roland, Kollár Gábor, Komjáti Éva, Konczné Hegedüs Éva, Kontra László Attila, Kónya Tamás, Kopeczky Tamás, Korbely Gábor, Koren Bence, Korn Ignác, Korózs József, Korsós Dániel, Kósa Attila, Dr. Kovács Ádám, Kovács Attila, Kovács Balázs Lajos, Kovács Boldizsár, Kovács Gábor, Kovács Gábor Tamás, Kovács János, Kovács János, Kovács Kristóf, Kovács László, Kovács Márk, Kovács Márton, Kovács Péter, Kovács Péter, Kovács Róbert, Kovács Tamás, Kovács Tamás Csaba, Kovács Zoltánné, Dr. Kozma Ákos, Dr. Kozma Ákos kísérő, Kozma Tibor, Kozma Tibor, Kozma Tiborné, Könyvid Roland, Köveskúti Zoltán, Kranczelné Barta Katalin, Kreiner Roland, Kronekker József, Kulcsár György, Kulcsár Olivér, Kulcsárné Roth Matthea, Kun Margit, Kungli József, Kutas Lajos, Kutasi Bence

Lábas Péter, Laczkó András, Ladányi Roland, Lajtos János, Laki Balázs, Laki László, Lampert Zsolt, Langó Zoltán, László Jozsef, Laták György, Lázár Ta-

más, Ledvényi Csaba, Dr. Lett Béla, Lé-
várdi György, Liebhardt István, Limp
Tibor, Limp Tibor, Limpné Ásványi Má-
ria, Linczmayer Veronika, Litauszki Ti-
bor, Lócsi Gyula, Lomniczi Gergely, Lő-
kös Bence, Lugossy Zoltán, Lukács Ist-
ván, Lurcza Tamás, Luzzi József

Maczinkó László, Macsek Lajos, Ma-
gassy Erik, Magyar Ferenc, Magyar
Gergely, Magyar István, Magyar József,
Magyar Lajos, Magyar István, Major
László, Majoros Gábor, Makó László,
Makra Zsuzsanna, Márczné Horváth
Ibolya, Marcsisin Tamás, Marcsisin Ta-
más Máté, Márfi József, Markó András,
Markó Béla, Markó Gyula, Márkus Vik-
tor, Marozsán Zoltán László, Mátó Ele-
mér, Meditz Andrea, Megyery Ákos,
Merczel István, Mesics Bertalan, Mes-
terházy József, Mészáros György, Mé-
zes Gergely, Mihály László, Mihók Ist-
ván, Mikó-Baráth Dezső, Milinszki Ti-
bor, Millei Dániel, Misurák Róbert,
Mocz András, Moczné Szabó Erika,
Mohácsi Attila, Molnár András, Molnár
Gábor, Molnár Gábor, Molnár György,
Molnár György, Molnár József, Molnár
Levente, Molnár Tamás, Monostori
Miklós, Murányi Levente

Náfrádi Istvánné, Nagy András, Nagy
Attila, Nagy Bálint, Nagy Csaba, Nagy
Frigyes Vince, Nagy Gellért, Nagy Ger-
gely, Nagy Lajos, Nagy Lajos, Nagy Má-
tyás, Nagy Mercédesz, Nagy Péter,
Nagy Péter, Nagy Sándor, Nagy Tamás,
Nagy Zoltán, prof. dr. Náhlik András,
Nárai István, Nemes Zoltán, Németh
Bálint Gábor, Németh Béla, Németh
Benedek, Németh Márk, Németh Niko-
lett, Németh Péter, Németh Sándor
Miklós, Németh Zoltán, Némethi Kál-
mán, Novákné Szőke Anett, Nyíró
Sándor

O Szabó Mihály, Olmosi Mariann, Or-
bán Lajos, Dr. Orbán Tibor, Orbók Ilo-
na Juliánna, Orliczki Ádám, Osztafin
Tamás

Őrsi Katalin

Pák Attila, Pál János Viktor, Pál Lajos,
Pál László, Pálfi Krisztina, Pálincás
Ákos, Pálmai Katalin, Pandúr Krisztián,
Pap Gyula, Pap László, Papp Csaba,
Papp László, Papp Levente Soma, Papp
Máté, Papp Tivadar, Partos Kálmán, Pa-
taki János Tamás, Patkó Gyula, Dr. Pa-
tocskai Zoltán, Patocskai-Lunk Eszter,
Pauer Károly, Peer László, Peng Már-
ton, Perczes László, Pesek Géza, Péter

Attila, Péter Krisztián, Péterné Beke
Mária, Péti Miklós, Dr. Petrétei Kristóf,
Petrik János, Pfeifer Zoltán, Piller Raj-
mund, Pintér Balázs, Pintér Csaba, Pin-
tér Eszter, Pintér István, Piri Norbert,
Pixiades Rita, Pocsai György, Porcsin
Alexandra, Porpáczy András, Pölöskei
András, Pölöskei Balázs Farkas, Pölös-
kei János, Pöszér Alexander, Princz Gá-
bor, Puskás Lajos, Puskás Zoltán

Rác Ferenc, Rác Károly, Rác Lilla,
Rada Ferenc, Rakonczai Fanni, Rapi
Zsolt, Reinitz Gábor, Reith Gábor, Re-
ményfy Rita, Reményfy Zsigmond, Ri-
maszécsei László, Ripszám István, Ritt-
ling István, Rományik Juraj, Romhányi
Emese, Rosta Attila, Rosta Gyula, Rosta
Katalin, Róthweil Róbert Miklós, Rubo-
rits Tamás

Salamon Károly, Salamon Szabolcs, Sa-
mu László, Sándor Dezső, Dr. Sándor
Gyula, Sándor Zsolt, Sándorfi Péter,
Sánta István, Dr. Sárhegyi Zoltán, Dr.
Sári Éva Orsolya, Sári Zsolt László,
Sáringer-Kenyeres Tamás, Sarjas And-
rás, Dr. Sárvári János, Schlect Gábor,
Schmotzer András, Schweighoffer Ottó,
Sebestyén János, Sebők Zsolt, Sereg
Róbert, Dr. Seregi János, Seres Petra,
Serfőző Tamás Lajos, Simkó Milán, Si-
mon Attila, Simon Norbert, Simon Pé-
ter, Simon Sándor, Sipos József, Sipos
Péter, Sipos Viktor, Sisák Zoltán, Somay
Gergely, Somlai Dénes, Somogyi Ba-
lázs, ifj. Somogyi József, Somogyi Zo-
ltán, Soós István, Sovány Mihály, Spie-
gel Endre, Štastný Gyula, Stefcsik Vik-
tória, Steiner Gyula, Stubán Zoltán,
Suhaj István, Sulyok Csaba, Sulyok Fe-
renc, Supán Ákos, Süle Krisztián, Sütő
Péter Pál, Svéda Gergely

Szabó Ádám, Szabó András, Szabó Atti-
la, Szabó Béla Szilárd, Szabó Eszter,
Szabó Imre, Szabó János, Szabó Jenő,
Szabó József Kristóf, Szabó Krisztina,
Szabó Lajos, Szabo Maria, Szabó Már-
ton József, Szabó Péter, Szabó Róbert,
Szabó Szilárd, Szabó Tamás, Szabó Ti-
bor József, Szakács Mária, Szakács Sán-
dor, Szalai Károly, Szalainé Csomós
Krisztina, Szalay Bence Árpád, Szalay
László, Szamonek Zoltán, Szani Katin-
ka, Szani Zsolt, Szántai Péter, Szántó
László, Szári Zsolt, Szatmári Gabriella,
Szedlák Tibor, Szekán György, Székely
Stefan, Szekeres Szilárd, Szekeres-Ré-
pási Noémi, Dr. Szekrényes Tamás, Dr.
Széles Attila, Szelestei Péter, Szemák
Dániel, Szemán Márk, Szendi Máté,
Szenthe Gábor, Szentkúti Tamás, Szent-

péteri Sándor, Dr. Szép Tibor, Szepesi
András, Szerémy Péter, Szi Benedek
Sándor, Szi-Benedek József, Szigeti
Szabolcs, Szilágyi Annamária, Szolnoki
Gergő, Szórádi Zalán, Szögedi József
Zsolt, Szőke Szilárd, Szőke-Wittich Ré-
ka, Szrnka Mihály, Szucsányi Bence,
Szukhentrunck József, Szuromi László,
Szutyányi Ákos

Takács Tibor, Takács Tilla, Dr. Takács
Viktor, Takácsné Gyenes Ildikó, Tamás
Antal, Tangl Jusztina, Tarjáni Antal,
Tassy Márk, Ternácz Zsolt, Ther And-
rás, Tikász Edina Pirooska, Tímár József,
Tóbiás Tibor, Tóth Balázs, Tóth Balázs,
Tóth Bertalan Bence, Tóth Ferenc,
Tóth Gábor, Tóth István, Tóth János,
Tóth János, Tóth Károly, Tóth Károly,
Tóth Péter, Tóth Péter, Tóth Péter,
Tóth Péter, Tóth Péter, Tóth Zoltán,
Török Olga, Török Tímea, Tőzsér Tibor,
Tratnyek Tamás, Túri István, Turner Tí-
mea, Turóczy Balázs

Udvardi Annamária, Ugron Ákos Gá-
bor, Urbán Pál

Vaczurka István, Vajai Dániel, Vajda
Márton, Valent Sándor, Váradiné Juhász Katalin,
Varga Attila, Varga Csaba János, Varga Gyula,
Varga István, Varga László, Varga László,
Varga László, Varga Milán, Varga Ró-
bert, Dr. Varga Tamás, Varga Zoltán,
Varró János, Vasas Benedek, Vaski
László, Végh Péter, Velegi Dániel, Ve-
reczkey Márton, Vezse Péter, Vigh Ilo-
na, Vilmányi Márton, ifj. Vilmányi Már-
ton, Vincze Ferenc, Virág Vivien, Vissi
Géza, Vitányi Márk, ifj. Vitman László,
Vizi Norbert

Wagner Józsefné, Wágner Mária, Wal-
dinger Gergely, Wieszt András, Wis-
novszky Károly

Zambó Péter, Zanati László, Zay Ador-
ján, Zétényi Zoltán, Zilahi-Szabó Ben-
ce, Zimmermann László, Zolyomi László,
Zvonimir Istvan

Zsirai Péter, Zsoldos Csaba